

* فهرس الصحائف *

۳	آمنت بالله	۹	غسلی ایجاب ایدن
۳	وملائکتہ		شیلر
۴	وکتبه	۹	آیدستک فرضلری
۴	ورسله	۱۰	آیدستی بوزن شیلر
۵	والیوم الآخر	۱۰	مست اوزرینه مسح
۵	وبالقدر	۱۰	مدت سفر
۵	افعال اختیاریه ده عبدک	۱۱	صاحب عذرک
	اراده جزیه سی		تعریفی
۶	عقاید دینیہ دن برشیده	۱۲	صارفی اوزرینه مسح
	شبهه ایتسه	۱۳	نیم
۶	نه ملتدنسن دیوسوال	۱۴	نجاستدن طهارت
	اولنسه	۱۴	استنجا واستبرا
۶	لسانندن کلمه کفر	۱۴	ستر عورت
	صدور ایتسه	۱۴	استقبال قبله
۷	نمازی انکار ایتسه	۱۵	قبله ده اشتباه ایتسه
۸	حکمنده اولنلره نمازایله	۱۶	نمازده اوکنده ستره
	امرایتمک		دیکمک
۸	نمازک فرضلری	۱۶	نمازک وقتلری
۹	حدثن طهارت	۱۷	نماز قلمق مکروه اولان
۹	غسلک فرضلری		وقتلر

۱۸	نیت	۲۸	سجده سهو
۱۸	تحریمه	۲۸	نمازده فاج رکعت
۱۹	اذان واقامت		قلدیغنی بیله ماسه
۲۰	نمازک رکعتلرندن	۲۹	قصدا واجبی یاسنی
	اولکبسی قیام		ترک ایتسه
۲۰	ایکجهبسی قرأت	۲۹	مستحب و منسوب
۲۱	قرأتده جهر و اخفا		و آداب
۲۲	اوچنجبسی رکوع	۲۹	نمازی افساد ایدن
۲۲	دردنجبسی سجود		شیلر
۲۴	رکوع و سجوددن	۳۰	مقیم و متسافر حقننده
	عاجز اولسه		نمازک رکعتلری
۲۴	قعه اولی و اخیره	۳۰	بش وقتک سنتلری
۲۵	نمازک آدابی	۳۱	صلات و تر
۲۶	نمازدن اختیاریه	۳۲	قنوت دعاسنی سهو
	چقمق		ایتسه
۲۶	نمازک رکعتلری استبقاظ	۳۲	تراویح
	اوزره ادا اولنق	۳۲	احکام جماعت
۲۶	نمازک رکعتلری ترتیبی	۳۳	امام علم و قرأتده
	اوزره ادا اولنق		کامل اولق
۳۷	سجده سهو ایجاب	۳۴	مؤذن جهر تکبیر
	ایدن شیلر		ایتسه

۳۴	فرضه یا سخته	۳۹	جمعہ نك صحتك
	باشلد قد نصكره		شرطلمرى
	اقامت اولسه	۳۹	فرضيتك شرطلمرى
۳۵	امامہ افتتاح تكبيرنده	۴۱	جمعہ دنصكره قلنان
	ايريشه ماسه		نمازل
۳۵	امامہ ايريشه مديكى	۴۲	باب العيدين
	ركعتارى قضا	۴۳	بيرام نمازنده امام تكبيرى
۳۶	ركنلرده امامه متابعت		اونوتسه
	ايتك	۴۴	بيرام نمازنده صكره دن
۳۶	بش شبنى امام اشلمسه		اقتدا ايتسه
	جماعت دخى اشلمز	۴۵	قربان بيرامنده يكرمى
۳۶	درت شبنى امام اشلمسه		اوچ وقت تكبير
	جماعت اشلمز	۴۵	باب الجنائزه
۳۷	صوك سنت قلبينه جق	۴۷	تكفين جنازه
	محل	۴۸	صلات جنازه
۳۷	نمازد نصكره امام	۵۰	جنازه كوتورمه ده سنت
	جماعته يونلك		اولان
۳۷	استغفار وآية الكرسي	۵۱	دفن جنازه
	وتسبيحات	۵۱	قبرده تلاوت قرآن
	ودعا	۵۱	قبرده سؤال وتفين
۳۷	باب الجمعه	۵۲	باب الشهيد

۵۳	باب الزكاة	۶۲	اورجه ضررايتين
۵۳	منقال شرعى		شيلر
۵۴	درهم شرعى	۶۲	توتون ايچمكله قضا
۵۶	زكات ويرنك جائز		وكفارت لازم اولمق
	اوليان كسه لر	۶۲	اورج حالنده مكروه
۵۶	سادات كرامه زكات		اولان شيلر
۵۶	الاجغنى زكاتنه طوعمه نك	۶۳	سحور و افطار
	صورتى	۶۳	فديه صوم
۵۷	زكات ويرمه ده	۶۳	اورج بوزمغى جائز
	مستحب اولان		قلان شيلر
۵۷	باب الصوم	۶۵	رمضان اورج نك
۵۸	تبهوت هلالك		قضا سنك لزومى
	صورتى	۶۵	قضا سى لازم اولمشيكن
۵۹	يوم شكك احكامى		ايتدين وفات ايتسه
۵۹	رمضان وسائر اورجلك	۶۵	اورج طوتمق حرام
	نيقى		اولان كونلر
۶۰	قضا وكفارتى ايجاب	۶۶	اعتكاف
	ايدن شيلر	۶۷	صدقة الفطر
۶۰	كفارت صوم	۶۸	فطره اوزرينه واجب
۶۱	بالكرز قضا ايجاب ايدن		اولانه قربان واجب
	شيلر		اولمق

٦٨ باب الحج ٧٢ باب الجهاد

٦٩ حج يولده وفات ٧٦ امراتك امر لينة

ايتسه اطاعت

٧١ بدل حج ابقه سندن ٧٧ فضائل جهاد

فضله قالورسه

حريده وسائر امور مهمه ده

دعا اولتمق

٧٩

دريکما

۸۰

*****

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من المسلمين * والصلوة والسلام على
سيدنا محمد خاتم الانبياء والمرسلين * وعلى آله واصحابه اجمعين
معلوم اوله كه عاقلا بالغ اولوب مسلم اولادندن اولان كيمسه
كلمتين شهادتين تلفظ ايدر اولد قده ايمان اولمق لازم
اولان اموري بيلوب و اينانما دجه يكيدن ايمان ونكاح لازم
اولديغي كتب معتبرده تصریح اولنديغندن عوام ناسه
افاده اولنه جق مرتبه ابتدا صفت ايماني تعليم الزم اولوب
بعده اصول اسلاميه دن اولان عبادات خمس مفروضه
ايمانك كماله مدار وقوامنه شعار ايكن اكثر ناس احكامني
تحصيله عدم همتلرندن بالكلية نسيان اولمخ منزله سنه
تقرب اينديكي ظاهر ونمايان اولديغندن عوام ناس حقنده
تعليم وتعلی آسان اولمسيچون فقههای عظام حنفيه نك
اصح اقواللرندن قدر كفایه آسان تركي اوزره بررساله

تدوين

تدوين وعقاید ضرورات دينيه ايله تصدير وتزيين ومسائل
صلوات وزكات وصيام وحجة الاسلام وجهادي اشتماليه
تكميل اصول دين اولمق اهم امور معظمه اولمغله بحمد الله
تعالی بذل مقدور وسعی نامحصور ايله تنظيم وترتيب مبسر
اولمغين * درینکا * ناميله تلقیب اولندي همان جناب
ملك منان دن مشؤل ومتضرع در كه فضل وكرميله وسيله
نفع موفور بيورب بو عبد بيقدرارك سعینی مشكور ايليه
* ايمدی معلوم اوله كه اولاهر عاقلا بالغ اولانه قليبيله التي
شبهه اينانوب لسانيله دخي آمنت بالله وملائكته آخريته
قدر معناسني بيله رك اوقومق فرض عيندر و ايمان شرعه
بودر * آمنت بالله * بن الله تعالى نك الوهيته يعني وجودي
كندندن اولوب كنديسنه برشي وجودده سبقت
ايتديكنه وخواص الوهيته يعني عالمي تدبيرينه وجميع
شبابي خالق اولديغنه وعبادته استحقاقنه وكنديله قائم
اولان صفات عليه سي صكره دن اولماديغنه وذكر اولنان
الوھيت وخواص الوھيته شريكي ونظيري اولماديغنه
ومخلوقاتدن بر شبيه هيچ بروجهله بكرة مديكنه ايناندم
* وملائكته * دخي بن الله تعالى نك ملكك ربك شرف
عبوديتلرينه وجناب الكهبله رسل كرامی پيننده وحی شريعت
وازال كتب خدمت سنيه سبله صدق وامانت اوزره توسط
انلرك شائندن اولديغنه ايناندم * ايمدی ملائكة كرامنه

۴
 یو وجهله ایمان اولنق لازم اولدیغنی ابوالسعود افندی
 تفسیرنده تنبیه ایتشد * ودخی ملائکه کرام جمهور
 مسلمینک اعتقاد لری اوزره اجسام لطیفه نورانیه درلر
 درلو درلو صورتلرده ظاهر اولورلر و انلرده ارک کلک
 و دیشلک اولمادیغنی کبی انس و جنک سائر حاللری دخی
 اولماز عدد لر بنی انجق الله تعالی بیلور * و کتبه * دخی الله
 تعالی نك کتابلرینک دین حق بیان ایچون جبریل امین ایله
 پیغمبران عظامه کوندردیکنه و صکره کلان کتاب و شریعت
 اول کلان کتاب و شریعتک حکمی و زمانی تمام اولدیغنی
 بیان ایتدیکنه ایناندم ته کیم قرآن عظیم سائر کتابلردن صکره
 پیغمبریمز محمد علیه السلامه نازل اولغله سائر کتابلرک
 حکمی و زمانی تمام اولغین قرآن عظیمدن ماعداسنی
 تلاوت و مقتضاسیله عمل جائز دکلدر * و رساله * دخی
 الله تعالی نك انساندن نیچه کامل ذوات کرامی محض الطف
 آله سیله پیغمبرلک شرفیله مشرف قلوب مبارک یدلرنده
 معجزه لر خلق ایدوب حق پیغمبر اولدقلری ثابت اولدقدن صکره
 هر بری زمانلرنده امتلرینی الله تعالی نك امر ایلدیکی
 شریعتده دعوت ایتدکلرینه ایناندم پیغمبریمز محمد علیه
 السلام بجهله انسه و جنه کوندردمشدر و شرع شریقی
 قیامتده قدر باقیدر و قرآن عظیم بیوک معجزه سیدر انس
 و جن بریره اجتماع ایدب طاقتلرینی صرف ایتسه لر مثانی

کتوره منزل

۵
 کتوره منزل * والیوم الاخر * دخی آخر کونک واقع اوله جغه
 ایناندم اهل تفسیرک بیانلری اوزره یوم آخردن مراد
 جمیع موتی تکرار احیا اولوب هر کس قبرلرندن قالقمسی
 وجهله سی میدان محشرده جمع اولمسی و دفتر اعماللری
 یدلرینه و یرلمسی و محاسبه اولمسی و سبئات و حسنات و زن
 اولمسی و صراط کو پر یسندن کلمسی و اهل جنت جنته
 و اهل جهنم جهنمه کیروب ثواب ابدی و عذاب سرمدی
 و آیات کرمه و احادیث شریفه ده وارد اولان سائر
 احوال آخرت بجهله سنک زمانیکه نهایتسز زماندن عبارتدر
 ایددی یوم آخره ایمان بوذکر اولانسان امور اخروییه نك
 بجهله سنه ایمانه شاملدر و بونلرک کلمسی آیت کریمه لر ایله
 ثابتدر حق اولدیغنه ایمان اولنق لازمدر * و بالقدر خیره
 و شره من الله تعالی * دخی هر بره قدرکه وجوده کلان
 خیر و شردن عبارتدر کرک عبدک افعال اختیاریه سی و کرک
 سائر اشیا بجهله سی الله تعالی دن اولدیغنه یعنی الله تعالی نك
 دیلمه سیله و تقدیریه اولدیغنه ایناندم اعتقادده مزهیمز
 اولان اهل سنت و جماعت مذهبی اوزره انجق عبد دن
 صادر اولان افعال اختیاریه ده عبدک اراده جزیه سی
 و اختیاری وارددر عیدده حق تعالی فعل و ترک جابلرینه
 تعلقه صالح قدرت و ارادت خلق ایتشددر عبد اراده سنی
 بر جانبیه صرف و اول جای قصد و اختیارندن عبارت

مطلب
 عبدک اراده
 جزیه سی

اولان اراده جزیه سبیله بذل مقدرتی عقبنده الله تعالی
 دیلر سه اول جایی قدرت الهمیه سبیله خلق ایدر رضای
 ر باندینه موافق ایسه طاعت عد اولنوب عبد مثاب اولور
 واکر رضای ر باندینه مخالف ایسه معصیت عد اولوب عبد
 عتاب و عقابه مستحق اولور * و دخی معلوم اوله که بیان اولنان
 وجه اوزره مؤمن اولان کیمسه ایمان اولنقی لازم اولان
 برشیده شبهه ایلد کده اول کیمسه به فرض اولان فی الحال
 الله تعالی نک علمنده اول شیده حق اولان نه ایسه اکا
 اینانمقدر صکره تحقیقنی هلم عقایدده کامل بر ذات بولدقده
 اوکر نمکده اهمال وقصور ایتک جائز دکلدر * و دخی مسلم
 اولان کیمسه به نه ملتدنسن دیو سوال اولندقده ملت محمد
 صلی الله علیه وسلم دنم دیمک کر کدر * و دخی مسلم اولان
 کیمسه نک لسانندن کلمه کفر صدور ایتسه قلبیه اعتقاد
 ایتماسده تجدید ایمان و نکاح لازم اولور ایمدی شرعا تعظیم
 اولنقی لازم اولان ایمان و قرآن و علم دین و مذهب و کعبه
 و بونلرک امثالی شرعا مبارک و شریف اولان شیلردن برینه
 سین کاف ترکیبیه سوکک یا خودیسه هلمه ایم دیمک تعزیر و تجدید
 ایمان و نکاحی ایجاب ایدر بغایت حذر اوانه و سائر کلام
 فاحشدن دخی احتراز و لسانی حفظ ایتک لازم مدر خصوصاً
 سین کاف ترکیبیه انابه سوککدن دخی احتراز و لسانی حفظ
 ایتک لازم مدر بوا یسه العباد بالله بین الناس قتی شایع

اولمشدر

مطلب
 عقاید دینییه دن
 برشیده شبهه ایتسه

مطلب
 ملتدنسن دیو
 سوال اولنه

مطلب
 لسانندن کلمه کفر
 صدور ایتسه

اولمشدر حال بو که ملاحظه اولنسه کشی کندینه زنا اسناد
 ایتک نه بیوک قباحتدر * و دخی هر مسلم احشام و صباح توبه
 و استغفاره مداومت ایتک کر کدر * و دخی ایمانک کمالی اعمال
 مفروضه ایلدر و جمله اعمال مفروضه تک اصلی و دینک دیرکی
 بش وقتده فرض اولان نماز در فرضبتنی اثبات ایدن نیچه
 آیت کریمه و حدیث شریف واردر (و پیغمبریمز محمد
 عایه السلام حضر تلرینک وقت سعادت تلرندن فرضبتنه
 اجماع امت واقع اولوب فرضبتنی حقنده اولان آیات و احادیث
 بوجهله تأویل قبول ایتمز و قرآن کریمده نیچه محلده ذکر
 اولنان صلاتدن مراد بش وقتده هیئت مسنونه اوزره ادا
 اولنان ارکان معلومه و افعال مخصوصه اولدیغی پیغمبریمز
 علیه السلام حضر تلرینک وقت سعادتندن قرنا بعد قرن
 تواتر ایله نقل اولنمشدر مشیخت ادعا سنده اووب الحاد و زندقه
 اعتقادنده اولان کیمسه بعض عوام مسلمینه سا که صلات
 مفروضه بی باغشلم قلمه دیدیکی یا خود صلاتدن مراد
 یوارکان معلومه دکلدر انجق ذکر و مراقبه در دیدیکی شرعا
 ثابت اولسه امر اولی الامر ایله قتلی لازمدر و بوحال اوزره
 طو تولدقدن صکره توبه سی دخی قبول اولنماز (ایمادی
 هر عاقل بالاغ اولان کیمسه ذکر اولنان وجه اوزره ایمان
 اولنه حق اموری ییلوب ایمان ایتد کدن صکره بش وقت
 نمازک فرضلرینی و واجبلرینی ییلوب پیغمبریمز علیه السلام

مطلب
 نمازی انکار ایتسه

حضرت تلمر ندن نقل اولنديغی وجه اوزره برینه کتور مکی
 جمع کاری اوزرینه تقدیم ایلمک لازمدر (اهل سنت و جماعت
 شویله اجماع ایلدیلمر که نماز بورچی توبه ایله وسائر حسنات
 ایله ساقط اولماز قضایه محتاجدر انجیق توبه ایله ساقط
 اولان قضاسنی تأخیر ایتمکله اولان کناهدر والحاصل
 نمازی اضاعه ایدنلره بیوک عذاب اوله جغی قرآن کریمده
 وحیث شریفلرده تصریح اولمشدر * ودخی اولادینه
 وسائر حکمنده اولنلره یدی یا شند نصکره نمازی او کر دوب
 و قلمسنی بیورمق و اون یا شنه کیرد کده نمازی ترک ایتد کجه
 الیه اوچه دک اورمق کر کدر * ودخی زوجه سنی غسلی
 یا نمازی ترکیچون دو کیمک وار در اصلاح اولماز ایسه
 مهرنی ویر مکه قدرتی یوغبسه ده بوشا یوب بورجلو اولمق
 خیر لو اولدیغی کتب معتبره ده ذکر اولمشدر * ایمدی معلوم
 اوله که نمازک فرضلری اون ایکیدر * اولکبسی حدثن طهارت
 * ایکنجبسی نجاستدن طهارت * اوچنجبسی ستر عورت
 * دردنچبسی استقبال قبله * بشنجبسی وقت * التنجبسی
 نیت * یدنجبسی تحریمه در بوییدی به شرط دیرلر نمازه
 باشلمه دن اول بولنملری فرض اولان شیلردر * سکزنجبسی
 قیام * طقوزنجبسی قرأت * اوننجبسی رکوع * اون برنجبسی
 سجود * اون ایکنجبسی نمازک آخرنده تشهد مقداری
 اوتورمق بو بشنه رکن دیرلر نمازک ایچنده فرض اولان

شیلردر

مطلب
 حکمنده اولنلر نماز
 ایله امر ایتمک

مطلب
 نمازک فرضلری
 اون ایکیدر

شیلردر بونلر سر نماز صحیح اولماز * ودخی بواون ایکی فرضلر
 تفصیل اولنمغه محتاجدر * اما حدثن طهارت دیمک
 صوبولنوب واستعمالنه قدرت اولان محله غسل لازم
 اولدیسسه غسل آبدست لازم اولدیسسه آبدست آلمق
 صوبولنوب یا خود استعمالنه قدرت اولیان محله تیمم
 ایتمکدر * ودخی حدثن دیمک جنب یا آبد سنسز اولمقدر
 غسلک فرضلری اوچدر اغزی و بورنی وسائر بدن یومق
 کیفیت مسنونه سی اولدر که اولالری نی یویوب استنجا
 رلر نی وسائر محله نجاست واریسه پاک ایدوب و آبدست
 الدقد نصکره جمیع اعضایی اوچر کره یومقدر اولکی
 دفعه ده الیه اومق دخی سنندر (ودخی غسلی ایجاب ایدن
 شیلر منبک شهوتله محندن قیوب عضو معهوددن چشمی
 دخی سنت محملک حی اولان انسان بالغک یا بلوغه قریبک
 شهوت محللارینه کیرمسی دخی عورتلرک حیض یا نفاسلر منک
 تمام اولمسی دخی طوننده ویا کوملکنده منی بولنمسی (ودخی
 جمعه و بیرام نمازلر یچون غسل ایلمک سنندر * آبدستک
 فرضلری درتدر یوزنی والارینی درسکلریله بیله یومق
 و باشنک درت بولکله برینی مسح ایلمک و یا قلرینی طوپو قلریله
 بیله یومق صورت مسنونه سی اولدر که بسمله ایله الارینی
 یویوب مسواکلند کد نصکره اغزنی و بورنی اوچر کره
 یویوب صکره حدثن طهارته نیت ایدوب فرضلرک

مطلب
 حدثن طهارت

مطلب
 غسلک فرضلری

مطلب
 غسلی ایجاب ایدن شیلر

مطلب
 آبدستک فرضلری

ارالینی کسمیه رک ذکر اولنان ترتیب اوزره باشنده مسخیدن
 ماعداسنی اوچر کیره یویوب و باشنی تمام مسح ایتمک
 و بر مقلرتک و صفالک ارالینی خلالیق و قولقلرتک ایچنی
 شهادت پرمغک ایچی ایله واردنی باش پرمغک ایچی ایله
 مسح ایتمکدر * و دخی باقی قلان اوچ پرمقلرتک ارقه سیله
 یوینی مسح والارندن و یاقلرنده صاغانندن باشلق مستحیدر
 * و دخی آبدستی بوزنلر اوکدن وارتدن چقان شی وارتدن
 کلان یل و هر عضو دن چقان قانک و ایرنک و صار و صونک
 اقسی و آغز طولوسی بلغمدن ماعدانسنه بی قوصمق
 یاطوب و طیانوب او یومق طیاندیغی شی النسه دوشر
 ایسه و دلو اولق و بایلق و سرخوش اولق و صلاة جنازه
 و سجده تلاوتدن ماعدان صلات و سجده سهوده یاننده
 اولان کیمسه ایشده جک قدر بالغ اولان کیمسه نک کولمسی
 و آلتک آخر کیمسه نک شهوت محارینه طوقومسی * و دخی
 اهل سنتک علامتنددر مستلرتک اوزرینه مسح ایتمک
 ایمدی یاقلرتی یویوب مستلرتی کین کیمسه دن حدث
 واقع اولدیغی وقتده آبدستنده نقصان اولماق شرطیله
 مقیم ایسه حدث وقتندن ایرتسی او وقتده قدر مسح ایدر
 مقیم دیمک وطنده یا وطنه یقین اولان یرده اکلنوب
 یا وطنندن مدت سفر اوزاق اولان محله ده اون بش کون
 یاز یاده اکلنه بی نیت ایدن کیمسه دیمکدر * و دخی مدت سفر

مطلب
 آبدستی بوزن شایر

مطلب
 مست اوزرینه مسح

مطلب
 ابدت ستم

قره ده اورطه یورمکله و دکزده اعتدال هوا ایله قیصه
 کونلردن اوبله به قدر کیده رک اوچ کونلک پردر و مسافر
 اولان کیمسه یولده و اون بش کون اکلنه بی نیت ایتمکجه
 قوندیغی محله ده حدث وقتندن اوچ کون اوچ کیمه مسح
 ایدر * و دخی مسافر دیمک مدت سفر یاز یاده بر محل قصدیله
 اقامت ایلدیکی محلدن آریلان کیمسه دیمکدر * و دخی
 صاحب عذر اولان کیمسه عذری کسبلدیکی حالده آبدست
 الوب مستلرتی کیمسه صحیح اولان کیمسه کبی مقیم ایسه
 بر کون بر کیمه مسافر ایسه اوچ کون اوچ کیمه مسح ایدر
 و اگر عذری حالده ایسه کیدیکی وقت چقمغله مدتی تمام
 اولمغین یکیدن آبدست الوب یاقلرتی دخی ییقماق لازم
 اولور * و دخی صاحب عذر اولق مبتلی اولدیغی عذر
 بروقتک اواندن آخرینه دک آبدست الوب نمازی ادا ایده جک
 قدر کسلا مکه اولور صاحب عذر اولمقدن خلاص اولوب
 صحیح اولق بروقتک ایچنده مبتلی اولدیغی عذر اصلا
 ظهور ایتمکله اولور * و دخی صاحب عذر هر نماز وقتنده
 آبدست الور وقت خروج ایدنجه به دک اول آبدستله
 دیلدیکی نمازی قلاز مبتلی اولدیغی عذرک غیری حدث
 واقع اولمارجه وقتک ایچنده آبدسی بوزیلماز اما مبتلی
 اولدیغی عذری کسملش اولوب بشقه حدثن ناشی
 آبدست الدقدن صکره اقسه آبدسی بوزیلور تکرار

مطلب
 صاحب عذر

آبدست المـق لازم اولور * ودخی مسـحـده فرض اولان
مستلک اوزرینه اوچ پرمق مقداریدر صورت مسـنـونه سی
ایاقلرینک پرمقـلری طرفندن مستلک بوغازینه طوغری
پرمقـلرینی اچارق والـلرینک آیه سنی طوقوندر مقسـزین
برکـه مسـح ایـلـکـدر * ودخی مستلک برنده بریده یا بشقه
بشقه برلده اوچ پرمق مقداری آچق اولسه مسـح ایـلـک
جائز اولماز * ودخی مست اوزرینه کبلن جزمه اوزرینه ده
مسـح جائز اولور اگر ایاقلرینی یقادیغی آبدست بوزلـدن
کیوب و جزمه لـپـاک ایـسه * ودخی قریق و چیقیق و یاره
صارغیـلرینی چوزب تحتی یقـامـقـده و یا مسـح ایـتـکـده
ضرر اوله جغی معلوم اولور ایسه صارغی اوزرینه
مسـح جائزدر بغلندیغی وقت آبدستلی اولق لازم دکـدر
برایاغنده یاره و یا قریق و یا چیقیق اولوب صارغی اوزرینه
مسـح ایـلـسه او برایاغـنـک مستی اوزرینه مسـح جائز اولماز
یقـامـق لازمدر * ودخی برایاغـنـک پرمقـلری و اوستی کسـلـش
اولوب انجق طپوغی و او بکـه سی اولسه اولمقدار محله مست
کیوب اوزرینه مسـح ایـتـک جائز اولوب یقـامـق لازم اولمغین
صحیح اولان او برایاغنه دخی مست کیوب اوزرینه مسـح
ایـتـک جائز اولماز اما بالکـز برایاغی اولان کیمسه اول برایاغنه
مست کـیوب اوزرینه مسـح ایـتـک جائز اولور * ودخی
آبدست و یا غسل لازم اولدیغی محله صوبولـمـیوب

مطلب
صارغی اوزرینه مسـح

درت بیک آدم اوزاق اولسه یا خود صو آز اولوب کندی
و یا حیوانی صوسـز قالمـسـندن قورقسـه یا خود صویه
وصلتدن و یا استعمالدن عاجز اولسه آبدست و یا غسل
یرینه تیمم ایدوب حدثن طهارتله مشروط اولان عمللردن
دیلدیکنی اشـلـر * ایمدی تیممده نیت لازمدر صورتی بودر که
الـلـرینی برکـه پاک طـهـراق جنسندن برشـپـنه اورب الـلـری
طوز اولور ایـسه سـلـکـوب یوزینی قبلو مسـح ایـده صـکـره
برکـه دخی اورب صول الیه صاغ الینک پرمقـلرینـک
اوجلرندن درسکـنه دک مسـح ایـده قولنک ایچـنـده و طـهـشـنـده
اصلا مسـحـدن خالی بریر قالمیه صاغ الیه دخی صول
قولنه بویه مسـح ایـلـه * ودخی آبدست الندیغی تقدیرده
جنازه یا بیرام نمازلی فوت اوله جغی صورته تیمم ایـله
قلمق جائز اولور جمعه و بش وقت نمازلی بویه دکـدر
لکـن آبدست و یا غسل اینسه وقت چقا جغی صورته وقت
چقمـدن تیمم ایـله قلوب صـکـره اقتضاسنه کوره طهارتله اعاده
ایـلـسه اولی اولور * ودخی ایکی الـلـری چولاق اولوب کندی
آبدست و تیمم ایـتـکـه قادر اولوب و آبدست و تیمم ایـتـدیرر
کیمسه سی اولماسه ایکی الـلـرینی درسکـرینه وارنجه یره
مسـح و یوزینی دیواره مسـح ایدوب نمازی قلمق کرکـدر
* ودخی تیمم صوبی استعماله قدرتله و آبدستی بوزان شیلر ایـله
بوزیلور * ودخی آبدست و غسل صوبی بهـا ایـله صاتلان

مطلب

تیمم

محلده قدرتی اولور ایسه اول محلده دکر بهاسه بیه الموق
 واجب اولور * واما نجاستدن طهارت دیمک نمازه مانع اولان
 نجاستدن پاک اولمقدرایمدی نمازه باشلیدن بدننده و کیندیکی
 شیده و نماز قلیدیخی برده درهمدن زیاده یعنی بول و شراب
 کبی مایع اولان نجاستده ال آیه سندن زیاده یره اصابت
 ایتدیه وقازورات کبی جشلی نجاستده درهم اغرندن
 زیاده اولور ایسه کک طوی بریرده اولسون و کک
 بشقه بشقه یرلرده اولسون پاک ایلمک فرضدر * ودخی
 نجاست اصابت ایدن شی اگر برقاب ایکنده یقانونور ایسه
 هر بردفعه سنده صیقاراق اوچ دفعه یقماغله پاک اولور
 صابون و صابون کبی بر شیشه محتاج دکلدر صیقاق ممکن
 اولیان شیده هر دفعه سنده قورتمق لازم اولور و اگر
 اوزرندن صواقارق یقانونور ایسه صقمق و یا قورتمق لازم
 دکلدر باقرو بللور و شیشه اوچ کره یقانونور اثر نجاست
 قالماسه پاک اولور * ودخی نجاست چقدیخی یرک اطرافنی
 درهمدن زیاده تجاوز ایدر ایسه صوایله استنجاج فرض
 اولور ساده چقدیخی برده اولور ایسه صوایله استنجاست
 اولور * ودخی کر نمکله و یا صول جانبنه یا نمغله استبرا
 واجبدر ولکن اولان آلتنده یا شلق کورنیه جک مرتبه
 بر یره مسح ایلمک لازمدر * واما ستر عورت کوبکی التندن
 دبزیله به ستر اولتمق قراکلق کیجه ده دخی لازمدر

مطلب
 نجاستدن طهارت

مطلب
 استنجاج و استبرا

مطلب
 ستر عورت

حره اولیان عورتلره ارقه سنی و قرنی و یا لرینی دخی ستر
 لازمدر و حره اولان خانولره یوزی والینک ایچی و یا قلمیدن
 ماعداسنی ستر لازمدر ایمدی ستری لازم اولان عضو لردن
 بر یسنک درت بلو کده بر بلوکی بر رکن ادا یعنی اوچ تسبیح
 ایده جک قدر آچلسه نمازی جائز اولماز * ودخی ستر
 ایده جک برشی بوله مدیخی وقتده اوتوروب رکوع و سجودی
 ایما ایده رک قلمه افضلدر درت بلو کده بر بلوکی پاک
 بر لباس بولوب و تطهیرینه قادر اولماسه انکله ستر عورت
 ایتمک لازمدر * ودخی قدرتی اولدیغی قدر کوز لجه
 لباسله ادای صلات مستحیدر * واما استقبال قبله دیمک
 کعبه مکرمه حضور و معاینه سنده اولان کیمسه نیک
 عین کعبه یه یونلمسی و کعبه مکرمه حضور و معاینه سنده
 اولیان کیمسه نیک کعبه نیک اولدیغی جهت یونلمسیدر
 ایمدی نماز ایچنده عذر سز کوکسنی قبله دن دوندرمکله
 نماز فاسد اولور و یا لکن یوزینی دوندرمک اشد کراهته
 مکروهدر اما مرض یا سائر عذر ایله قبله یه توجهدن
 عاجز اولسه نه طرفه قادر اولور ایسه اول طرفه توجه
 ایدر * ودخی قبله نه طرف اولدیغنی بیله میوب و سؤال
 ایده جک کیمسه او لماسه تحری ایدوب یعنی وسعی بذل
 ایدوب رأی نه طرفه حکم ایدر سه اول طرفه توجه ایدر
 بشقه طرفه توجه ایدر سه اصابت ایلسه ده نمازی جائز

مطلب
 استقبال قبله

اولماز تحری ایدوب قلدقدنصکره وقت چقمیدن خطاسی
ظاهر اولسه اعاده سی لازم اولماز نمازک ایچینده ایکن
خطاسی ظاهر اولسه یاخود رأیی بشقه طرفه تحول ایلسه
نمازک ایچینده اولطرفه دوزیکیدن باشلق لازم اولماز
والخاصل نمازک ایچینده درت طرفه رأیی تحول ایدوب
درت طرفه دینه رک قلسه جائز اولور برقاج کیمسه قبله ده
شبهه ایدوب تحری ایتدکلرنده رأیبری توافق ایتماسه
جماعتی ترک ایدوب هربری رأیبری اوزره یالکزی یالکزی
قلار لر رأیبری توافق ایدنلر جماعت اولور لر * ودخی
قبله ده اشباه ایدن کیمسه تحریسز برطرفه توجه ایدوب
قلدیغی صورته اکر نمازک ایچینده قبله یه راست کلدیکی
معلومی اولور ایسه نمازی یکیدن باشلق لازمدر واکر
نمازی تمام ایتدکدنصکره قبله یه راست کلدیکی معلومی
اولور ایسه اعاده سی لازم اولماز واکر قبله یه راست کلدیکی
معلومی اولماز ایسه نمازی جائز اولماز تحری ایدوب رأیی
نه طرفه غالب اولور ایسه اولطرفه یکیدن قلمق لازم
اولور رأیی برطرفی ترجیح ایتماسه درت طرفه درت دفعه
قلار * ودخی نماز قلدیغی محمله اوکوندن آدم کچمک
احتمالی اولور ایسه اوکنه پرمق قالدکلغنده و برارشون
اوزنلغنده برشی دیکمک مستحیدر وجاعتله قنور ایسه ساده
امامک اوکنه دیکمک کفایت ایدر * واما وقت دیمک اولدر که

فرض

فرض اولان نمازک شرعده وقت معینی وارد نمازی
ادا اول وقتک ایچینده اولیق شرطدر واندن نمازی
چقارمق جائز دکلدر برمانعله چقدیغی صورته ادا ایتش
اولماز بلکه قضا ایتس اولور * ایدمی صباح نمازینک وقتی
اطراف اچلدیغندن کونش طوغنجه یه قدر در * ودخی
اولیه نمازینک وقتی امام اعظم ابوحنیفه عندنده کونش
زوالندن یعنی هر برشبئک کولکه سی قصالمقده نهایت
بولدقدنصکره ارتغنه باشماسندن تا کولکه سی ایکی قاتی
اولنجه در وینه برروایتده وشا کردلری امام ابو یوسف
وامام محمد عنددلرنده هر برشبئک کولکه سی بر قاتی قدر
اولنجه در * وایکندی نمازینک وقتی ایکی قوله کوره اولیه نک
وقتی تمام اولدیغندن کونش غروب ایدنجه در * اخشام
نمازینک وقتی غروبیدن بیاضلق نایب اولنجه در * یاتسو
نمازینک وقتی بیاضلق غائب اولدیغندن صباح نمازینک
وقتی کیرنجه در * وتر نمازینک وقتی یاتسونک وقتیدر لکن
یاتسونک فرضی ادا اولندیقل نماز * ودخی کونش
طوغرکن وزوالده ایکن وغروب ایدرکن فرض و واجب
اولان نمازلی قلمق صحیح دکلدر مکر قلدیغی اوکونک
ایکندی نمازی اولور ایسه کونش غروب ایدرکن قلمسی
صحیحدر * ودخی بواوچ وقتک غیر بسنده حاضرلنان
جنازه نک نمازیده بواوچ وقتده صحیح اولماز و بواوچ

مطلب
نماز قلمق مکروه اولان
وقتدر

مطلب
نمازده اوکنه ستره دیکمک
مطلب
نمازک وقتلری

وقتک غیر یسندہ تلاوتله واجب اولان سجده یسندہ بواوچ
 وقتدہ ادا ایتک صحیح دکلدر * ودخی بواوچ وقتدہ
 وبوندن ماعداد صباح نمازینک وقتدہ وایکندینک
 فرضند نصکره کونش غروب اید فجهه وکونش غروب
 ایتد کد نصکره اخشامک فرضندن مقدم نافله قلمی
 کراحت تحریمه ایله مکر وهدر * وامانیت اولدر که
 قله جفی نماز بش وقتک فرض لردن قنغیسی اولدیغنی
 ملاحظه اید رک الله تعالی تک رضا سیچون اداسنی
 قلبیله قصد ایتد کدر لسان ایله سویلنمسیده مستحیدر
 امام اقتدا ایدہ جک ایسه نیتندہ امامه اویغنی دخی
 قصد لازمدر مثلاً صباح نمازینی امام ایله قله جق اولد قده
 قلبیله خلوص اوزره صباح نمازینک فرضنی امام ایله
 ادا قصد اید رک لسانیه نیت ایلدم الله تعالی تک
 رضا سیچون صباح نمازینک فرضنه اویدم شو امامه دیر
 وجعه ویرام ووتر وندر نماز لرنده دخی تعیین اید رک
 ملاحظه لازمدر ماعداد نماز لردہ همان الله تعالی تک
 رضا سیچون نمازی قصد کفایت ایدر و نیت ایله افتتاح
 تکبیرینک اراستندہ نمازه متعلق اولمیان عملی اشلیه واما تحریمه
 دیمک نمازک ابتداء سنده حق تعالی به انجیق تعظیم افاده
 ایدوب برشی دیلمکه دلالت ایتین لفظدر مثلاً الله اکبر
 یا الله اعظم یا الرحمن اکبر یا بونلرکی بر لفظدن قنغیسیله

مطلب
نیت

مطلب
مکرم

باشلرسه

باشلرسه جائز اولور لکن بونلرک ایچندن الله اکبر ایله باشلق
 واجبدر غیر یسینله باشلق کراحت تحریمه ایله مکر وهدر
 * ودخی افتتاح تکبیرنده ارکشی به سنت اولان اولالرینی
 پرمقارینی صغیمه رق قولقلرینه برابر قالدیروب و تکبیر
 ایدرکن باشنی اکامکدر خاتونلر نمازه شروع لرنده اللرینی
 اوموز باشنه قدر قالدیروب قنوت تکبیری و بیرام نماز لری
 تکبیر لری وجنازه نمازینک افتتاح تکبیری دخی بویله در
 * ودخی فرضلرک اداسنده وقفه ساسنده ارکک حقندہ
 اقامت سندرته کیم اذان سنت اولدیغنی کبی * ودخی
 اذانک کبفیتی ابتداء سنده درت کره الله اکبر صکره
 ایکبشر کره اشهد ان لا اله الا الله اشهد ان محمدا رسول الله
 حی علی الصلوٰۃ حی علی الفلاح الله اکبر صکره بر کره
 لا اله الا الله دیمکدر انجیق صباح نمازینک اذاننده ایکی
 کره حی علی الفلاح دید کد نصکره ایکی کره الصلوٰۃ خیر
 من النوم دیمک مستحیدر و اذان اثنا سنده پرمقارین
 قولقلرینک دلیکنه قومق کوزلدر وکله لارا لری
 کسبله رک اوقنوب سرعت اولنیمه وحی علی الصلوٰۃ
 درکن انجیق بوزنی صاغنه دوندروب وحی علی الفلاح
 درکن صولنه دوندره و مناره ده کندی دخی دونوب
 مناره تک صاغنده وصولنده بونلری اوقویه واقامتک
 کلماتی اذان کبیدر انجیق اقامتده حی علی الفلاح د نصکره

مطلب
اذان واقات

ایکی کمره قد قامت الصلوة زیاده اولور و کلمات اراری
کسلر و اذان و اقامتی ایاقده ایدوب و قبله یه استقبال ایلیه
* ودخی نمازک رکعتلری اولکبسی قیامدر فرض و فرض
اولان نمازله ملحق اولان نمازله که و تروند و صباح
نمازینک سنتی کی بونلرده قدرتی اولان کیمسه یه ایاق
اوزره طورمق فرضدر صورت مسنونه سی اولدر که
صاغ الینک ایه سنی صول الینک اوزرینه قویوب و صاغ
الینک کوچک پرمغنی باش پرمغیله حلقه ایدرک صول
یلمکینی طوتوب کوبکینک الته قویوب و ایاقدرینی قبله یه
توجه ایتدیروب اراری درت پرمق اولمقدر عورتلر صاغ
النی صول الینک اوزرینه کتوب کوسنک اوزرینه
قور * ودخی خسته لک یا بشقه بر مانعله قیامدن عاجز
اولسه او توره رق فرضی ادا جائز اولور مثلاً استانبولدن
اسکداره کیدرکن ایکندینک وقتی چقمغه قریب اولوب
وقایقدن حقمق ممکن اولماسه قایقده فرضی او توره رق
ادا جار اولور * ودخی نافله یه یا خود قیامدن عجز ایله
فرضه او توره رق شروع ایتدکه سنت اولان اللرینی
قیامده ایتدیکی کی صاغنی صولی او زرینه قومقدر
* نمازک رکعتلرندن ایکنجیسی قرائتدر قرائت دیمک کندی
ایشیده جک قدر لسانیه حرفلری مخرجلرندن کتوره رک
برایت مقداری او قومقدر و هر بر مکلفه برایت حفظ ایلمک

مطلب
نمازک رکعتلرینی
اولکبسی

مطلب
قرآن

فرضدر

فرضدر و سوره فاتحه یی و بشقه بر سوره یی حفظ ایلمک
واجبدر ایکی رکعت اولان فرضدرک و و ترک و نافله
نمازله جمیع رکعتلرنده قرائت فرضدر و اوچ و درت
رکعت اولان فرضدرک انجق ایکی رکعتلرنده فرضدر
اول ایکی رکعت قنغیسی اولور ایسه اولسون ولکن اولکی
و ایکنجی رکعتلرنده او قونمسی و سوره فاتحه و برکوجک
سوره یا مقداری ضم اولمسی واجبدر * ودخی او چنجی
و در دنجی رکعتلرده مختار اولان فاتحه او قنق واجبدر
سهو ایله سوره ضم اولنسه سجده سهو لازم اولماز و دخی
صبح نمازنده و اخشام و یاتسو نمازله لنینک ابتدا کی
و ایکنجی رکعتلرنده و جمعه و بیرام نمازلرنده و وترده
و تراویحده امام قرائتنده جماعتی مقداری جهر یعنی
صوتی قالد رmq و ماعداسنده اخفا ایلمک واجبدر
قضالری دخی ادا لری کیدر یا لکنز قلان کیمسه
کیجه نافله سنده و وقتنده قلنان فرض جهریده دیلرسه
جهر و دیلرسه اخفا ایدر ماعداسنده اخفا ایتمسی واجبدر
* ودخی امام جهر قرائت ایدرکن حصر اولدقده اقتدا
ایدنلردن بری حصر اولدیغی محلدن فتح و قرائت ایدوب
امام دخی فتحه بناء اول محلدن قرائت ایسه نمازی فاسد
اولماز * ودخی قرائتدن اول ابتدا کی رکعتلرنده سبحانک
اللهم و بحمدک و تبارک اسمک و تعالی جدک و لاله غیرک

مطلب
قرآنده جهر و اخفا

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم
 دیمک صکره کی رکعتارده قیامه قالد فیه انجیق
 بسم الله الرحمن الرحیم دیمک وهر رکعتده فاتحه اوقیوب
 یا امام دن استماع ایتدیکجه آخرنده یا بجه جک آمین دیمک
 سنتدر * نمازک رکعتلرندن اوچنجبسی رکوعدر ایددی
 قرائتدن فارغ اولدقدده الله اکبر دیه رک رکوعه کیدر سنت
 اوزره رکوعک صورتی باشی ارقه سیله بیل ارقه سی دوز
 اولتجه اکوب پرمقلمرینی اچارق اللریله دیزلرینی طوتوب
 وطیوقلمرینی بربرینه یا پشت دره رق انجکلرینی دیکمکدر
 وبوهیت اوزره اوچ کره سبحان ربی العظیم
 دیمک ورکوعه وسائر رکعتلره انتقال ایدرکن الله اکبر
 دیمک سنتدر انجیق رکوعدن قالفارکن امام ایسه سمع الله
 لمن حده دیمک سنتدر امامه اویدیسه ربنا لک الحمد دیمک
 سنتدر یا لکز قلا رسه قالفارکن سمع الله لمن حده دیوب
 طوغرلد قد نصکره ربنا لک الحمد دیمک سنتدر و بوقدر
 طوغری دورمقدده اوچ روایت وارد بر روایتده سنت
 و بر روایتده واجب و پروایتده فرض بوتک اسمی قومده در
 بوکا اهتمام لازمدر * نمازک رکعتلرندن دردنجبسی سجود در
 هر بر رکعتده ایکی کره سجده فرضدر ایددی قومده دن
 سجده یه وار رکعت کن یه ابتدا دیزلرینی قویوب صکره
 پرمقلمرینی صفه رق و قبله یه توجه ایتدیره رک اللرینی قومق

مطلب
 نمازک رکعتلرینی
 اوچنجبسی

مطلب
 سجود

صکره

صکره باشی ایکی اللرینک اراسنه قومق سنتدر و باشی
 قودینی محاک پکککنی اکلا یجق مرتبه برلشدیروب آلنی
 و بورتی یه مس ایتدرمسک لازمدر آلنی اصلا یه وضع
 ایتیوب باشنده اولان صار یغی آکنه صارلمش دکل ایکن
 عذر سن صار یغی ایله بورتی اوزرینه سجده ایلسه جائز
 اولماز و یا قلمرینک بریسنک اولسون پرمقلمرینی قبله یه توجه
 ایتدیره رک وضع ایتکده لازمدر بوجه اوزره وضع ایتز
 ایسه نمازی جائز اولماز در سکلرینی اچوب و او یلقلمرینی
 قرئدن ارغ ایتک زحام اولماز ایسه سنتدر * ودخی سجده
 ایدرکن باشنده کی شی جقد قدده بر ایله کیوبده قلمق باشی
 اچق قلمقدن افضلدر عورتلر حقدده در سکلرینی آرمق
 و او یلقلمرینی قرئدن ارغ ایتک بوقدر ایددی شوهیت
 مذکوره اوزره سجده ده اوچ کره سبحان ربی الاعلی
 دیمک سنتدر صکره الله اکبر دیه رک قالفوب تشهده
 اوتوردیغی کی برکره سبحان الله دیه جک قدر اوتورر
 و بوقدر اوتورمغه جلسسه دیرلر بونده ده قومده کی اوچ
 روایت وارد بویوکا دخی اهتمام لازمدر زیانعدیل
 ارکان بونلر ایله حاصل اولور امام ابو یوسف عندنده
 فرضدر و امام اعظم و امام محمد عندلرنده بر روایتده
 واجب و بر روایتده سنتدر بوند نصکره ذکر اولندیغی
 وجه اوزره ایکنی سجده بی ایلد کد نصکره یه طاینبوب

و اوتور مقسزین الله اکبر دیه رک ایکنجی رکعتده
 ایاغنه قالقار * ودخی بو ذکرا و اندیغی وجه اوزره
 رکوع و سجود دن عاجز اولسه اوتوره رق رکوعه برار
 اکیلوب سجده یه اندن زیاده اکیله رک ایما ایدر او کتیه بر یوکسک
 نسنه قویوب اوزرینه سجده ایتمک یوقدر همان سجده ده
 رکوع دن زیاده اتمک لازمدر * ودخی اوتور مغه ده قدرتی
 یوغیسه ایاقلری قبله یه طوغری ارقه سی اوزره یانه رق
 یاخود یانه یاتوب یوزی قبله یه کله رک باشی ایله قدرتی قدر
 رکوع و اندن اشغی اوله رق سجود ایدر بو کاده قادر
 اولما زایسه کوزیله یا قاشیله یا قلیله ایما ایتموب تأخیر ایدر
 * ودخی ایکنجی رکعتده ابتدا کی رکعتده بیان اولندیغی
 وجه اوزره قرائت و رکوع و سجده لردن صکره ارکله
 سنت اولان صول ایاغنی یه یاتروب اوزرینه اوتوروب
 وصاغ ایاغنی پر مقلربنی قبله یه توجه ایتدیره رک دیکوب
 وصاغ الی صاغ او یلغنی اوزرینه وصول الی صول
 او یلغنی اوزرینه پر مقلربنی او چلری دیزلرینه برابر
 اوله رق قومقد روعورتلر صول جانی اوزرینه اوتوروب
 ایاقلربنی صاغ جانبندن چقارمق مستحبدر ایمدی اگر
 قلنان نماز یکی رکعت اولوب سلام ویربله جک ایسه
 بوقعه نمازک رکئلرندن اولوب بشجیبسی اولان نمازک
 آخرنده تشهد مقیداری اوتورمه اولوب فرض اولمش

مطلب
 رکوع و سجود دن
 عاجز اولسه

مطلب
 قعده اولی و آخریه

اولور

اولور بونده * التحیات لله والصلوات والطیبات السلام
 علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته السلام علینا وعلی
 عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا
 عبده ورسوله * اشبو تشهد او قتمق واجبدر صکره
 * اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم
 وعلی آل ابراهیم انک جمید مجید اللهم بارک علی محمد وعلی
 آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک جمید
 مجید * صکره * ربنا اغفر لی ووالدی وللمؤمنین یوم
 یقوم الحساب * یاخود بونک یرینه ادعیه مأثورده دن
 بردعا او قومق ستدر صکره ایکی جانبله یوزینک بیاضی
 کورینه جک قدر دونه رک ایکی کره سلام ویرمک واجبدر
 واکر قلنان نماز اوچ یادرت رکعت ایسه بوقعه نمازک
 رکئلرندن اولوب واجب اولان قعده اولی اولمغله
 فرضده وواجبده و سنت مؤکده ده انجق واجب اولان
 التحیات بی آخرینه دک او قویوب او چنجی رکعتده
 قالقار و سنت غیر مؤکده ده صلوات مذکورده بی دخی
 او قویوب او چنجی رکعتده قالقد قد نصکره سیجناک
 واعوذ الیه باشلر * ودخی نماز قلر کن قیامده سجده یرینه
 باقی رکوعده ایاغنی اوسننه باقی سجده ده بورتنک
 اوسننه باقی قعده ده قوجا غنه باقی و سلام
 ویررکن اوموز باشلرینه باقی و اسناد یکی

و قنده اغزینی اجامق بو کا قادر او لماز ایسه الیه
اغزینی طوتمق وافتتاح تکبیرنده الیرینی یککندن چقارمق
وقدرتی اولدیغی قدر او کسرکنی دفع ایتک نمازک آدایدن
*ودخی خروج بصره یعنی قعدہ اخیرده تشهد مقداری
اوتوردقدنصکره اختیار یله نمازدن چقمق حتی قصدسز
حدث سبقت ایتد کده آبدست الوب اختیار یله نمازدن
چقماسه نمازی باطل اولمق امام اعظمه نسبت اولنورق
ابوسعید برد عینک تخریجی اوزره فرأضدن عبد اولنور
ایسه ده عدم فرضیتنه ائمه نک اتفاتی اولدیغنی زیلعی
وسائر محققین تصحیح ایتشردر *ودخی سلام ویرد کدنصکره
*اللهم انت السلام ومنک السلام تبارکت یاذا الجلال
والاکرام * دیمک ستندر * ودخی بو ذکر اولنان رکنلری
استیقاظ اوزره ادا ایتک شرطدر او یقلیوب نه یاید بغنی
بلیه رک ایلدیکی قیام ورکوع وسائر افعاله اعتبار یو قدر
ایمدی رکنلردن بری بو وجهله صدور ایسه استیقاظ
اوزره اعاده سی لازمدر اعاده ایتز ایسه نمازی فاسد اولور
امار کوع یاسجوده قصد و اختیار یله واردقدنصکره
او یقلیوب بعده قصد و اختیار یله باشنی قالدر سه
فاسد اولماز * ودخی بور کنلر ذکر اولنان ترتیب اوزره ادا
اولنق لازمدر ترتیب رعایت بولنمبوب قیامدن اول رکوع
یار کوعدن اول سجده یاسجوده یه وارمبوب رکوعد نصکره

مطلب
نمازدن اختیار یله
چقمق

مطلب
نمازک رکنلری استیقاظ
اوزره ادا اولنق

مطلب
نمازک رکنلری ترتیبی
اوزره ادا اولنق

رکعت ثانیه ایچون قیامه مشغول او اسه اعتبار اولنمبوب
تأخیر ایلدیکی رکنی برینه کتوروب فعلیله مشغول اولدیغنی
رکنی اعاده و سجده سهوا لازمدر امار کعت سابقه ده
سجده تیندن برینی سهوا ترک ایدوب نصکره کی رکعتک
قیام ورکوع وسجودندن هر قنغیسندن خاطرینه کلد کده
ترک ایلد یکی سجده بی قضا ایدر و نمازدن هر نه باقی
قالدی ایسه قلوب فعلیله مشغول اولدیغنی رکنلری اعاده
لازم دکلدر انجق سلامد نصکره سجده سهوا ایدر و اگر
سجده تیندن برینی سهوا ترک ایدوب قعدہ اخیرده سلامدن
اول یاسلامدنصکره نمازه منافی برشی اشلدن خاطرینه
کلسه اول سجده متروکه بی قضا و قعدہ اخیره بی
اعاده ایتد کجه نمازی صحیح اولماز و قعدہ اخیره بی اعاده
ایتد کدنصکره سلام و یروب سجده سهو ودخی واجبدن
*ودخی معلوم اوله که ذکر اولنان رکنلردن برینی سهوا تأخیر
ایلسه مثلاً رکوعد نصکره بر رکوع دخی ایدوب نصکره سجده
ایتسه سجده بی وقتندن تأخیر ایتش اولور یا خود سجده دن
قیامه قاقیلله جق صورتده بر مقدار اوتور سه قیامی تأخیر ایتش
اولور یا خود قعدہ اولاده فرضده یا واجبد یاسنت مؤکده ده
النحیات دنصکره صلاتدن بر مقدارنی سهوا اوقوسه
او چنجی رکعت قیامی تأخیر ایتش اولور یا خود قعدہ اخیریه
اوتوره جق ایکن یا غه قالقسه نصکره خاطرینه قلوب اوتور سه

مطلب
سجده سهو ایجاب
ایدن شبلر

قعدة اخيره بي تا خير اتمش اولورو الحاصل فرضك
تاخير نده سجده سهو لازم اولور * ودخی ذکر اولنان
واجب لردن برنی سهو اتا خیر ایله مثلاً سورة فاتحه دن
اول سورة او قویوب صکره فاتحه بی او قوسه یا خود
واجب لردن برنی سهو ترك ایله مثلاً سورة فاتحه بی
او قو ماسه یا خود قعدة اولابی ترك ایله سجده سهو
لازم اولور * ودخی برقاج کره سهو ایله سجده سهو
تکراری لازم کلزو امامه اقتدا ایدن کیسه دن سجده سهو
ایجاب ایدن برشی وقوعیله سجده سهو لازم کلز * ودخی
سجده سهو دیمک نمازدن ایکی طرفه سلام ویرد کد نصکره
ایکی سجده ایدوب صکره نمازك قعدة اخیره سنک کیفیت
اوزره اوتورب تحیاتی و صلواتی و دعای او قویوب
سلام ویرمکدر * ودخی نمازده قاج رکعت قلدیغنی
بیله میوب شبهه ایدن کیسه اصلندن هیچ باشنه کلمش
دکل ایسه سلام ویروب یکیدن باشلیوب قلی لازم اولور
وا کر کند ویه بویه چوق واقع اولور ایسه دوشونوب
عقلی قاج قلدیغنی کسر سه آنکله عمل ایدروا کن دوشمنکله
برر کو ع مقیداری وقت مشغول اولور ایسه سجده سهو
لازم اولور واکر عقلی قاج قلدیغنی کسر سه آزا اولان
احتمالی اعتبار ایدوب اوتورمه محلی ظن ابتدکی پرلده
اونوره رق تمام ایدوب صکره سجده سهو ایدر * ودخی

مطلب
سجده سهو

نمازده سجده سهو ایجاب ایدن شیری قصدا ایشله سه
کراحت تحریمیه ایله مکروه اولوب نمازده
نقصان کلمکله تکمیلچون اعاده سی لازم اولور و ذکر
اولنان سناری ایشله ده اجر و ثواب اولوب قصدا
ترك ایتمکده کراحت تنزیهیه وار در سه و اترکنده
سجده سهو یوقدر * و مستحب اولان شیر که آ که مندوب
و ادب و فضیلت دخی دیرلر سنتدن اشاعیدر ایشله سنده
اجر و ثواب اولوب ترکنده کراحت یوقدر (یوند نصکره
معلوم اوله که نمازده اولان کیسه نمازی اصلاً حده
مدخلی اولوب بل که کیرودن مشاهده ایدن نمازده
اولان کیسه یونی ایشله دیو قطع ایدو جکی عملار دن
برنی ایشله نمازی فاسد اولور * ودخی نمازده شروعدن
اول نحو و قدر اغزنده یولنان سنه بی نمازده یو تغله
یا خود اغزنده اریوب طلبی یو تغله نماز فاسد اولور
وعذر سز غرض صحیحی یو غیکن او کسور سه نمازی
فاسد اولور اکثرناس بوکا مبتلادر * ودخی اهل اسلام
پینده یقیناً معلوم اولوب انکاری کفر اولان امور دندر
یش وقتده فرض اولان نمازك رکعتلرینک صایسی
ایمدی صباح نمازینک فرضی ایکی رکعتدر اویله نمازینک
فرضی درت رکعتدر ایکندی نمازینک فرضی
درت رکعتدر اخشام نمازینک فرضی اوج رکعتدر

مطلب
قصدا واجبی یاسنی
ترك ایتسه
مطلب
مستحب و مندوب
و ادب

مطلب
نمازی افساد ایدن شیر

مطلب
مقیم و مسافر حقنده
نمازك رکعتلری

یا تسبیح و نمازینک فرضی درت رکعت در مسافر اولان کیمسه
حقنه اولیه وایکندی و یا تسبیح نمازینک فرضی
ایکبشر رکعت راندی مسافر اولان کیمسه بوز کر
اولان نماز زرده ایکنجی رکعتک باشند قعدہ دنصکره
سلام و یرمیوب درت رکعتی تمام ایلسه نمازی صحیح اولور
ولکن سلامی تأخیر و فرضه نافله قائمغین نافله نک افتتاح
تکبیری ترک ایتمکله کراهت تحریمیه ایله مکر و هدر واکر
ایکنجی رکعتک باشند اوتور میوب درت رکعتی تمام
قلسه نمازی صحیح اولماز اما مسافر اولان کیمسه وقتک ایچنده
مقیه اقتداسی صحیح اولوب درت رکعتی تمام قلاز * ودخی
بش وقتده سنتر واردر صباح نمازینک فرضندن مقدم ایکی
رکعت سنت مؤکده در جماعت فرضه شروع اولرند نصکره
کله کده اما مه بر رکعتده ایریشه چکنی عقلی کسر سه
ترک ایتمیوب بر کارده صفه خلل و یرمیوب رک اداسی سنتر
بو قدر جه دخی ایریشه چکنی عقلی کسر سه ترک ایدیه امامه
اقتدا ایدر فرضند نصکره قضا اولنماز اما فرضی قضایه
قالدیخی کون او یله یه قدر فرضیه بیه قضا اولنور * ودخی
اولیه نمازینک فرضندن اول درت رکعت سنت مؤکده در
حاضر جماعت بولوب فرضه شروع ایتمکله سافط اولماز
فرضد نصکره قضا اولنور و او یله نک فرضند نصکره ایکی
رکعت سنت مؤکده در وایکندینک فرضند اول درت رکعت

سنتر

مطلب
بش وقتک سنتری

سنتر اما فرضند نصکره قلمز و اخشامک فرضند نصکره
ایکی رکعت سنت مؤکده در و یا تسبیح فرضندن
اول درت رکعت سنتر و فرضند نصکره ایکی رکعت
سنت مؤکده در * ودخی بو سنتری حق اعتقاد
ایدر ترک ایلسه کاهکار اولور و شفاعتیه نائل اولماز
واکر حق اعتقاد ایتمیوب استخفاف ایسه کافر اولور
* ودخی مسافر اولان کیمسه بش وقتده ذکر اولان
سنت مؤکده لری امنیت و وسعت حالنده قلوب خوف
و یا مضایقه حالنده ترک ایدر * ودخی یا تسبیح صوتک
سنتر نصکره صلات و زینتیه او چ رکعت قلمق واجبدر
قعدہ اولادن او چنجی رکعت قالدقده فاتحه و ضم سوره
دنصکره افتتاح تکبیری کبی تکبیر الوب قنوت و تراچون
اخفا ایله ادعیه مأثوره دن برد عا و قومق واجبدر
ولکن سنت اولان بودعایی او قومقدر * اللهم اننا نستعینک
ونستغفرك ونستهدیک ونوء من بک ونسئب الیک ونتوکل
علیک ونثنی علیک الخیر کله نشکرک ولا نکفرک ونخلع ونترک
من یفجرک اللهم ایاک نعبد و لک نصلی و نسجد و الیک
نسعی ونخفد نرجو رحمتک ونخشی عذابک از عذابک
یا الکفار ملحق * یونی کوزجه او قومغه قادر دکل ایسه
اوج کره * اللهم اغفر لی دیه یا خود * ربنا آتانی الدنیا حسنة
وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار * دیوب رکوع ایدر

مطلب
صلوات و

* ودخی قنوتی سهو ایدوب رکوعه کتمکله سجده سهو لازم اولور رکوعده قنوت خاطرینه کاسه رکوعده اوقومز و قنوت ایچون کیروقیامه دونمز ولکن دوندیکی صورته نماز فاسد اولماز رکوعی اعاده ایتمسون کرک ایتمسون اماصلات وترده امام قنوتی سهو ایدوب رکوعه کتمکله جماعت متابعت ایتمک لازم ایکن متابعت ایتملمرله کیروقیامه دونوب قنوتی اوقودقد نصکره رکوعنده جماعت متابعت ایتمک کلرنده جماعتک نمازلی فاسد اولور زیرا امام ابتدای ایلدیکی رکوعه عیله فرضی ادا ایتمک یکنیدن ایکنجی رکوعی نافله اولوب جماعتک رکوعی هنوز ادا اولندیغندن فرض اولمغله اقتداری صحیح اولماز بو مسئله دن اکثرناس غافلدر حال بوکه رمضان شریفده وقوعی کثیردر * ودخی رمضان شریفده هر کیچه یاتسونک فرضند نصکره ارککلره و خاتونلره یکر می رکعت تراویح نمازی سنت مؤکده در بونده سلف صالحیندن معروف اولان هر ایکی رکعت باشنده سلام ویروب و هر درت رکعت باشنده درت رکعت مقداری اوتورمه قدر تمام اولدقد نصکره بوکا تبعیتله اتحق رمضان شریفده صلات وترخی جماعت ایله ادا اولور * اجمکام جماعت * ودخی معلوم اوله که فرائضده ارکک حقنده جماعت

مطلب
قنوت دعاسنی سهو
ایتمه

مطلب
صلاة التراويح

مطلب
احکام جماعت

سنت مؤکده در یالکز قلمه نک اوزرینه یکر می یدی قاب فضیلتی واردر ولکن شعائر اسلامدن اولدیغندن مسجدک فضیلتی زیاده در تراویح دخی بویله در ایمدی عاقل و بالغ و حرا اولوب جماعته قدرتی واریکن عذر سنز ترک جماعت ایتمک عادت اولسه تعزیر و شهادتی رد اولور و قو کشیلری دخی سکوت ایدوب خبر ویر ماسلرله کاهکار اولور لر (ودخی) امام اولان کیسه نمازک صحت و فسادنی عالم اولوب و قرآن عظیم الشانی قرأتنده و حرفلرین بخارج و صفاتنده مشایخ معتبره دن اخذ ایتمک کرکدر ایمدی جماعته نماز قلمق مراد اولنوب اقامت اولدقدده حی علی الصلاة دینورکن جماعت ایاغه قالمق مستحیدر مکر امام محرابه کیدرکن اوکلرندن کچه بوضو رتده امامی کورن ایاغه قالمق مستحیدر ایمدی امامه اقتدا ایدن یالکز ایسه امامک صاغنه برابر طورر صولنه یاردرنه طورر می مکر و هر در ایکی یاز زیاده اولورسه اردنه طورر لر یانه طورر ملری مکر و هر در و امام اولان کیسنه جماعتک صفی دوز قلوب و کد کلرینی طولدرملریله امر ایتمک کرکدر و ابتدای صفک فضیلتی زیاده در قد قامت الصلوة دینورکن نمازه باشلمق مستحیدر و امام تکبیرنده جماعت ایشیده جک قدر جهر ایتمک سنندر سائر انتقالات تکبیرلری و تسمیع و سلام دخی بویله در امامک تکبیری

مطلب
دعای
امام علم
و قنوت
اولدی

کفایت ابتدا کده مؤذنه جهرا تکبیر ایتک لازم دکل ایکن
ایسه ضرر یوقدر لکن زیاده چاغرسه اساءت ایتش اولور
وصناعت نغمه اظهار ایچون تحریرات نغمه ایله اشتغال
ایدرسه نمازی فاسد اولور واکر امامک تکبیری کفایت
اینبوب مؤذنک تبلیغه محتاج اولسه تغیر و تلحین و صیحه
ایتمه رک مجرد صوت اعلی ایله تبلیغ ایدر (ودخی) جماعته
فرضه باشلمزدن اول جه برکجه اول فرضه بالکنز باشله مش
اولسه ابتدا کی رکعتک سجده سنه وارمدجه یا قده اوله رق
برطرفنه سلامه نماز دن چیقوب اول امامه اقتدا ایدر
واکر ابتدا کی رکعتک سجده سنه وار دیسه قلنان فرض
درت رکعت اولدیغی صورتده ایکی رکعت باشنده
تشهد دهنصکره سلام و یروب اقتدا ایدر واکر اوچنجی
رکعتک سجده سنی ایتدیه نمازی تمام ایدوب قلنان نماز
ایکندینک فرضی اولیوب بلکه اوله نک یا خود یا تسونک
فرضی ایسه نافله اوله رق اقتدا و جماعت ثوابی کسب
ایدر و صباح و اخشام نماز لرنده ایکنجی رکعتک سجده سنه
وارمدجه بوزوب امامه اقتدا ایدر واکر ایکنجی رکعتک
سجده سنه وار دیسه بوزمبوب تمام ایدر و بونلرده
وایکندیده نافله اوله رق اقتدا ایتمز (ودخی) جماعته
فرضه باشلمزدن اول جه سنه باشله مش اولسه سنتی
بوزمق اولماز بلکه قلدیغی رکعتی نک براقیوب چفت

ایند کدنصکره

مطلب
مؤذن جهرا تکبیر ایسه

مطلب
فرضه یاستنه باشلد قدن
صکره اقامت اولنسه

ایند کدنصکره تشهد ایدوب سلام و یرمک لازم د
ودخی معلوم اوله که امامه افتتاح تکبیرنده ایریشن کجه
سبحانک بی اوقومق مستدر اما افتتاح تکبیرنده ایریشه مین
کجه امامی قیامده بولدقده امام جهرا یله قرأت ایتدیکی
صورتده افتتاح تکبیرنی الوب ینه سبحانک بی اوقومق
مستدر جهرا یله قرأت ایتدیکی صورتده سبحانک بی
اوقومبوب امامک قرأتی دکه مک لازمدر امامی رکوعده
بولدقده سبحانک بی اوقوبوب و امامه رکوعده ایرشه سنی
عقلی کسر سه سبحانک بی اوقور رکوعه ایرشه چکنی
عقلی کسر سه سبحانک بی ترک ایدوب رکوعه کیدر
سجده اولی ده دخی بویله عقلیه عمل ایدر اما امامی سجده
ثانیه ده بولدقده افتتاح تکبیرنی اندقدنصکره اکلنبوب
سجده یه کیدر (ودخی) معلوم اوله که رکوعدن بر جزده
ایریشه مین کجه اول رکعت ایرشمش اولماز هر قاج رکعت
ایریشه مدیه امام سلام و یرد کدنصکره قانعار قلار
بریا ایکی رکعت ایریشه مدیکی تقدیر جه فاتحه و ضم سوره
واجبدر اوچ رکعت ایریشه مدیکی صورتده فاتحه و ضم سوره
ایله بر رکعت قلوب اوتورر انجق التحیات بی آخره دک
اوقوبوب قانعار ینه فاتحه و ضم سوره ایله بر رکعت دخی
قلدقدنصکره آخر رکعتده بالکنز فاتحه ایله اکتفا ایدوب
قعدة اخیره ده التحیات و صلوات و ادعیه مأثوره دن

مطلب
امامه افتتاح تکبیرنده
ایریشه ساسه

بر دعاء نکره سلام و بر بویالکز قلدیغی مقدارک ایچنده
 سجده سهوی ایجاب ایدن برشی واقع اولور سه سجده
 سهو لازم اولور (ودخی معلوم اوله که نمازک رکعتلرندن
 قرائتن ماعداده جماعت امامه تابع اولوب امام ایله یله
 اشملک لازمدر رکوع وسجود ده امامدن اول قالدیوب
 و امامدن بر تسبیح زیاده کیرویه قالمیه قنوت دعاسنده
 دخی امام اول تمام ایدوب رکوعه کینسه جماعته قنوت
 دعاسنی تمام ایتمک لازم اولیوب امام ایله رکوعه کتمک
 لازم اولور نمازک ایچنده اولان سائر کار و تسبیحات
 جمله سنی بویله امامه متابعت مانع اولیه جق مرتبه اشلیوب
 امامدن ایرلیسه انجق قعده اولی ده وقعه اخیره ده
 تشهد ی تمام ایتمکجه متابعت ایتمه و لیکن متابعت
 ایتمه جائزدر * ودخی بش شئی امام اشلمه سه جماعت
 دخی اشلمز قنوت دعاسی بیرام نمازینک تکبیرلری قعده اولی
 سجده تلاوت سجده سهو * ودخی درت شئی امام
 اشلمسه جماعت اشلمز زیاده سجده ایلمسه بیرام نمازینک
 تکبیرلرنده روایتدن زیاده ایلمسه جنساره نمازنده درت
 تکبیردن زیاده تکبیر ایلمسه سهوا بشنجی رکعت قالدیه
 اگر در دخی رکعتک باشنده اوتوردی ایسه جماعت قالدیوب
 اوتوردقاری حالده منتظر اولورلر امام کیرویه
 عودت ایدرسه امام ایله سلام و بر برلر کیرویه عودت

ایتمیوب

مطلب
 امام بش شئی اشلمسه
 جماعت دخی اشلمز
 مطلب
 درت شئی امام اشلمسه
 جماعت اشلمز

ایتمیوب تسجده به وار رسه جماعت یالکز باشلمیه سلام
 و بر برلر واکرامام در دخی رکعتک باشنده اوتورمدن
 قالدیه جماعت ینسه قالدیمزلر لوکن امام بشنجی رکعتی
 یالکز قلوب تا سجده به وارد قده جمله سنک نمازی
 فاسد اولور * ودخی امام صولک سینه قالدیه قده فرض
 قلدیغی محلی دکشدرمک سندر اما مقتدی یاخود یالکز
 قلان دکشدرمه لری اولی در وفرض ادا اولندقدنصرکه
 صنی بوزمق مستحیدر * ودخی نماز تکمیلنده امام جماعته
 یونلمک سندر جماعت ایکی کسه اولورسه ده مکر امامه
 قارش نماز قلان بوانسه بوضور تده صاغنه یا صوانه
 دونه * ودخی نماز دنصرکه اوچ کره استغفار ایدوب
 (وآیه الکرسی و معوذتینی) اوقویوب و اوتوز اوچ کره
 (سبحان الله) و اوتوز اوچ کره (الحمد لله) و اوتوز اوچ کره
 (الله اکبر) و بر کره (لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملك
 وله الحمد وهو علی کل شیء قدیر) دیوب اللری کوکسی
 مقابلنده دك قالدیروب وارلری آچیمق اوله رق سمایه
 طوغری آچوب دعا و ختامنده (سبحان ربنا رب العزت
 عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین)
 دیمک مستحیدر و دعاء نصرکه الیه یله بوزین مسح ایلمک
 سندر * ودخی معلوم * اوله که جمعه کونی اوله وقتنده
 فرض اولان امام اعظم و امام ابو یوسف عندلرنده سائر

مطلب
 صولک سنت قلنه جق
 محل

مطلب
 نماز دنصرکه امام جماعته
 یونلمک

کونلرکی او یله نمازیدر لکن جمعه نمازینی ادا ایله او یله نمازینی
ذمتدن دوشورده لازمدر و امام محمد عندنده فرض اولان
جمعه نمازیدر لکن او یله نمازینک صحیحله حکمه رخصت
وارددر خلاصه کلام جمعه کونی جمعه نمازی فرض عین
اولوب و او یله نمازندن اقوی در فضیلتی حقنده وارد اولان
آثارین بری امام مسلم رحمه الله ابوهریره رضی الله تعالی
عنه دن روایت ایدر که (من توضأ فاحسن الوضوء ثم تی
الجمعة فاستمع وانصت غفرله ما بینة و بین الجمعة الاخری
وزیادة ثلثة ايام یعنی برکسه جمعه کونی سنت اوزره آبدست
آوب صکره جمعه نمازینی ادا یله کلوب خطبه یه قولاق
طوتوب دیکله سه واثناسنده اصلا تکلم ایتماسه اولدیغی
جمعه یله جمعه اخری اراسنک و اوچ کون دخی زیاده نك
کاهلرینک مغفرت اولمسنه سبب اولور و عذر سز
ترکی حقنده یوک مضر تیر اولدیغی افاده ایدن حدیث
شریفاردن بریسی امام طبرانی جامع کبیرنده اسامه بن زید
رضی الله عنه دن روایت ایدر که (من ترک ثلث جمعات
من غیر عذر کتب من المنافقین) یعنی برکسه عذر سز
اوچ جمعه نمازینی بری بری آردنجه ترک ایلسه منافقین
زمر سندن یاز یلور (ایمدی جمعه نمازی عبادات
مهمه دن و شعائر اسلامدن اولمغله مؤمن اولنلر اوزرینه
اولا شرطلرینی بیلک صکره هر جمعه کونی ادا سنه سه

واهتمام ایتمک لازمدر بش وقت نمازک شرطلرندن ماعدا
صحیحون الی شرطی وارددر (اولکبسی شول بلده ده
قلئمقددر که اهالی سندن جمعه نمازینی ادا ایله مکلف اولنلره
جامع کبیری وفا یتیمه بو مثلی بلده یه مصر تعبیر اولنور
(ایکنجبسی پادشاه اسلام حضر تیری یا خود طرف
عالی لرندن جمعه نمازینی اقامتله مأمور کیمسه بولمق
اوچنجبسی او یله نمازینک وقتندن اخراج اولنماق
(دردنجبسی وقت مزبورک ایچنده نماز دن اول جماعت
حاضر اوله رق خطبه اوقتمق) (بشنجبسی امامدن ماعدا
جماعت اوچ ارکسه دن نقصان اولماق) (التنجبسی ادا
اولدیغی محله اذن عام اولوب کسه منع اولنماق اما بعض
بلده ده اهالیسی بلامانع جامعلرینه مجتمع اولدقلرند نصکره
اول بلده بی محیط اولان سورک قبولرینی امیر بلده انجق
خوف عدودن ناشی قباد مسی مانع دکلدر بوذکر اولنان
اللی شرطله جمعه نمازینک اداسی صحیح اولوب و او یله
نمازینی اسقاط ایدرسه ده فرضیتی بدی شرطه دخی
توقف ایدر (اولکبسی مصر تعبیر اولنان بلده ده
اقامت اوزره اولماق) (ایکنجبسی صحیح الوجود اولوب
مرض وضعفی اولماق) (اوچنجبسی حرا اولوب کسه نك
کوله سی اولماق) (دردنجبسی ارککلکی محقق اولماق
(بشنجبسی کوزی کوزوب اعنی اولماق) (التنجبسی

مطلب
جمعه نك
شرطی

مطلب
جمعه نك
شرطی

یوریمکه قادر اولوب کورتورم و یا ایاقسر اولماق
(بدنجبسی شدید یغور و یا برشیدن قورقو و یا بونلر مثلی
نمازه مانع بر عذر اولماق) ودخی بوذ کر اولسان شرطلر
تماما بولندقد بر کیمسه جمعه کونی جمعه نمازی قلمدین
اویله نمازینی قلمسی کراحت تحریمه ایله مکروهدر (ودخی
جمعه نمازی قلمنان بلده ده جمعه کونی معذور و یا محبوس
و یا مسافر اولان کسه لک اویله نمازینی جماعتله ادا لری
کراحت تحریمه ایله مکروهدر بوندنصکره معلوم اوله که
ذکر اولان شرائطی مستجمع اولان کسه جمعه کونی
ذان اولی ایشد کده هر نه ایله مشغول ایسه ترک ایدوب
جمعه به کتمک واجبدر جامعه وارد قده تلاوت قرآن
اولور سه دکه یوب اولنماز سه خطیب منبره چقمیدن
جمعه نک سنتی نیتیه درت رکعت سنت مؤکده در
اكراتاء صلاته خطیب منبره چقارسه قرا شده تخفیف
ایدوب اقصر سوره ایله تکمیل ایدر جامعه وارد قده
خطیب منبره چقمش ایسه ضرورت اولمار جقه ناسک
جسدینه یا لباسنه باصه رق ایلویه کیمسوب همان
بولدیغی محله اوتوروب سنت قلمه دخی شروع ایتمه
وصکره خطبه او اخرنده دخی قلمیه بلکه جمعه نک فرضی
قلند قدنصکره قضا ایده خلاصه کلام خطیب منبره
چقد قدنصکره خطیه قارشو ویریلان اذاندن خبری

برشی مشروع دکلدر نهی اولنمسی لازم اولان برمنکر
کور یلور ایسه لسانله نهی اولنمسوب اشارتله نهی اولنمق
کر کدر خطبه تمام اولدقدنصکره اقامت اولنوب جمعه نک
فرضی نیتیه جماعتله ایکی رکعت ادا اولور صکره
جمعه نک صوک سنتی نیتیه درت رکعت سنت مؤکده در
بوندنصکره دخی حالاداسی مبسر اولمبوب اوز رنده ثابت
اولان آخر ظهره نیت ایشدم دیه رک هر رکعتده فاتحه
و ضم سوره ایله درت رکعت قیلق اولی در اگر جمعه نمازی
صحیح اولمادیسه او کونک اویله نمازی حالا اوز رنده ثابت
اولان آخر ظهره اولمغین نیت مزبوره ایله قبلنان درت رکعت
او کونک اویله نمازی اولمش اولور و اگر جمعه نمازی صحیح
اولدیسسه نیت مزبوره ایله قبلنان درت رکعتله سابقده
اوزرینه قضاسی لازم اولان اویله نمازی و ارایسه انی قیلش
اولور یوغبسه نافله قیلش اولور بوندنصکره دخی وقت
سنتی نیتیه ایکی رکعت اولادر اشبورتیب اوزره حلی
تصریح ایشددر اما صاحب درر مننده آخر ظهر نیتیه
قبلنان درت رکعتی جمعه نک صوک سنتی اوزرینه تقدیم
ایشددر بو وجهله قنغبسی تقدیم اولنسه جائز اولور
*ودخی جمعه نمازینک هر نه مقدارینه ایریشرسه
اقتدا و امامه متابعت ایدوب امام سلام ویرد کدنصکره
قالقوب فوت اولانی قبلد قده جمعه بی قیلش اولور

مطلب
جمعه دنصکره قائلان
نماز

حتى امامه تشهدده یا سجده سهوده ایریشه ده بویه در
(ودخی جمعه کونی خطیبک جلوسندن نماز تمامه دک
دعا مقبول اولدیغی اثرده وارد اولمشدر غفلت اولمیه
* باب العیدین *

* ودخی معلوم اوله که رمضان و قربان بیراملرنده بیرام
غازی واجبد ر خطبه دن ماعدا جمعه نمازینک صحتده
و فرضیتده ذکر اولنان شرطلر بیرام نمازینک صحتده
و وجوبنده معتبردر بیرام نمازلرنده نصرکه خطبه سندر
رمضان بیرامنده نماز چقمزدن مقدم یرطلمونسنه یمک
ومسوا کلتمک وغسل ایتک و رایحه طیه لی نسنه بی
استعمال ایتک و کوزل لباسنی کیمک اندنصرکه خفیه
تکبیر آله رق نمازه یوریه رک کتمک مستحبدر جامعه واردقده
تکبیر و تهلیل ایله مشغول اولوب وقتا که کونش طوغوب
ایکی مزاراق ارتفاعیلله وقت کراحت چقد قد نصرکه
اذان واقامئسز بیرام نمازی نیتیلله امام افتتاح تکبیرینی
آلوب نمازه شروع ایتدکده ناس دخی اقتدا و تکبیر آلوب
اللرینی سائر نمازلرده کی وجه اوزره بغلیوب سبحانک
اوقوند قد نصرکه امام اللرینی قالد یروب جماعت دخی
متابعیت ایدرک تکبیر آلد قد نصرکه اللرینی ایکی یانلرینه
صالی و بررلر اوچ تسبیح قدر اکلنوب ینه اللرینی
قالد یروب تکبیر و یانلرینه صالی و بررلر اوچ تسبیح قدر

اکلنوب

باب العیدین

اکلنوب ینه اللرینی قالد یروب تکبیر آلد قالد ینه یانلرینه صالی
و یرمدن باغلرلر امام خفیه اعوذ بسمله ایلله جهر افاتحه
واوچ آیت مقداری قرائت ایتدکد نصرکه رکوع و سجود
اولنوب قیامه قالد قد قده فاتحه و ضم سوره عقبنده اسلوب
سابق اوزره اوچ دفعه تکبیر آلوب او چنده ده اللرینی
یانلرینه صالی و بررلر در دنجیده اللرینی قالد ر مفسرین
تکبیر آله رق رکوعه انتقال ایدرلر ایمدی سائر نمازلرک
تکبیرلرندن زیاده اوله رق بیرام نمازلرینه مخصوص اولان
تکبیر التیدر اوچی رکعت اولی ده قرائتدن اول اوچی دخی
رکعت ثانیه ده قرائتدن نصرکه آتپسیده واجبد ر ایکنجی
رکعت رکوع تکبیری دخی واجب اولان تکبیرله اتصالی
سببیلله واجبد ر قالدیکي افتتاح و انتقالات تکبیرلری سائر
نمازلرده اولدیغی کیدر نته کیم ماسیفده بیان اولندی اما
مؤذنلرک بیرام نمازینه شروع اثناسنده طقوز تکبیر ایلله
ایکی رکعت بیرام نمازینه نیت ایدک او یوک امامه دیمه لرندن
عوام ناس بیرام نمازینه مخصوص اوله رق طقوز تکبیر اولمق
ظن ایتلمه ییلله اشتباهه سبب اولدیغندن انک یرینه بیرام
نمازینه نیت ایدک او یوک امامه دیمک کرکدر * ودخی امام
رکعت اولی ده بیرام تکبیرلرینی اونودوب فاتحه تمام اولدن
یا تمامد نصرکه حاطرینه کلسه تکبیرلری آلوب سوره
فاتحه بی اعاده ایدر و اگر فاتحه و ضم سوره د نصرکه

بیرام تکبیر
مطلب
بیرام نمازنده امام تکبیری
اونونسه

خاطرینه کلسه تکبیر لری آلوب قرأتی اعاده ایتمز و اگر رکوعده خاطرینه کلسه تکبیر لری چون قیامه عودت ایتمیوب اللربنی قالقدرمیه رق تکبیری رکوعده ایدر و اگر رکوعدن قالقدنصکره خاطرینه کلسه تکبیر لری محلی فوت اولمغله تکبیر فوت اولور (ایمادی واجب اولان تکبیر لری دن برینی یاخود هر برینی سهواترک ایلسه سجده سهولازم اولور لکن جمعه و بیرام نمازلرنده متأخرین سجده سهوترک اولمغنی اختیارایتد کلری درالمختارده تصریح اولنمشدر (ودخی امام بیرام نمازینک تکبیر لری بیایدوب قرأتی اثناسنده اقتداایدن کیمسه افتتاح تکبیرندنصکره فی الحال بیرام نمازینک تکبیر لری بیایدر و اگر امامه رکوعده ایریشرسه قیامده تکبیر لری ایدوب ورکوعده ایریشه جکنی عقلی کسد کده بیرام تکبیر لری قیامده ایدوب صکره رکوعه کیدر و اگر رکوعک فوتندن خوف ایدرسه افتتاح تکبیرندنصکره رکوعه کیدوب امام رکوعدن قالقدن بیرام تکبیر لری اللربنی قالدرمیه رق رکوعده ایدر تکبیر لری تمام ایتمدن امام رکوعدن قالقسه امامه متابعت ایتمک لازم اولوب بانی قلان تکبیر لری ساقط اولور (ودخی رکعت اولی یه ایریشه ماسه امام سلام ویرد کدنصکره رکعت اولی بی قضاوده ابتدا قرأت ایدوب صکره تکبیر لری ایدر (ودخی ایکنجی رکعت رکوعده

مطلب
بیرام نمازینده صکره دن اقتدا
ایسه

ایریشسه

ایریشسه تکبیر خصوصی رکعت اولی نک رکوعده ایریشدیکی صورتده بیان اولنان وجه اوزره در و اگر ایکنجی رکعتک سجده لرنده یا تشهده ایریشسه ینه اقتدا ایدوب امام سلام ویرد کدنصکره قالقوب بیرام نمازینی هیئت معلومه سی اوزره بالکزجه قضاایدر * قربان بیرامی نمازی دخی بوتفصیل اوزره در انجیق قربان بیرامنده نمازدن اول برشی عیوب و بولده نکیرده جهراید * ودخی قربان بیرامنده عرفه کونی صباح نمازدن بیرامک دردنجی کونی ایکندی نمازینده دکن یکرمی اوج وقت فرضلردن سلام عقبنده برکره تکبیر تشریق واجبدر صورتی بودر (الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر والله الحمد) یعنی ایکی تکبیر صکره بر نهلیل صکره ینه ایکی تکبیر ایله حد * ودخی یو یکرمی اوج وقت فرضلردن وقتنده ادا اولنمیوب قضا اولندیغنی تقدیرده اول سنه او کونلرده قضا اولنورسه ینه تکبیر واجبدر * ودخی سلام ایله تکبیرک اراسنده یمک وایچمک وسوز سوبلمک و نماز قیلدیغنی مکاندن چقمق وقصد احدث ایتمک تکبیره مانعدر اما قصد سر احدث وقوعی ضرر ایتمز * باب الجنازه *

بر کیمسه ده علامات موت ظهوره کلوب حالت نزعنده ایاقلری قبله یه کله رک ارقه سی اوزره

مطلب
بیرامنده یکرمی اوج
قربان وقت

یا تر یلوب و باشی التـه برشی قونور غر غره مرتبه سـنه
 کلد بـجه ارا القده تکلیف اولمیه رقی کله شهادت ذکر
 اولنور که آخر کلامی اول کله منجیه اوله و یاننده سوره
 یس و سوره رعد تلاوت اولمق مستحب در وفات ایتد که
 چرکن اولماق ایچون چکه سی بغلنوب و کوزلی
 یوملوب والاری و یاقلری اوزاد یلوب و اوزرنده اولان
 لباسی صویلور و غسل اولنجـه قدر یاننده تلاوت قرآن
 اولماز بوند نصکره غسلی مراد اولد قده جنازه غسلچون
 حاضران تحتـه نک اطرافی اوچ یا بش یایدی کره
 توتسولند کد نصکره جنازه عورت یری ستر اولنه رقی
 اوزرینه یا تر یلور عورت یری تطهیر اقتضا ایدر ایه
 غسل ایدن کیمسه الینه بر بزاروب ستر بزنک التدن
 تطهیر ایده ساده الیه یا بشمایه صکره آبدست و یروب
 مضمضه و استنشاق ایتدر مزول کن طود اقلرینی و بوردی
 د لکارینی الینه بر بزاروب تطهیر ایدر صکره باشی
 و صفالی صابون یا صابون مقامنه قائم اولان بر شیه
 یقانونور برشی بولماز ایسه ساده صحاق صوایله یقانونور
 صکره جنازه صول یانـه یا تر یلوب صاغ یانی اوچ کره
 یقانونور صکره صاغ یانـه یا تور یلوب صول یانی
 دخی اوچ کره یقانونور بوند نصکره او تور در کـی
 قالد ر یلوب قارنی ملا یمتله مسح اولنور اگر نجاستدن

برشی چقار سه ازاله اولنوب آبدستی و غسلی اعاده اولنمار
 بوند نصکره بر شیه سبـنور * و دخی معلوم اوله که جنازه بی
 غسل حیاته اولان مکلفلر اوزرینه فرضدر حتی جنازه
 بر اولو صو ایچنده بولمقش اولسه ذمترلندن فرض ساقط
 اولمیوب غسل نیتیه صویک ایچنده اوچ صکره
 قلد اتمق لازمدر * و دخی جنازه غسلچون صوبولم یروب
 یا آزار اولوب حیاته اولانلره لزومی اولان محله جنازه به
 تیمم ایتدر یلور * تکمین جنازه * ارلره سنت اولان کفن
 اوچ قات اولمقد ر (اولکبسی کوملکدر که اموزندن
 یا شنه قدر اوله (وایکبسی از اردر (و اوچبسی
 لفافه در بوا یکبسی باشند ایغه قدر اولوب جمیع اعضایی
 ستر ایده خاتونلره بو اوچندن باشقه باش اورتسی
 و کوسارینه بر صارقوسند و کفته صارلمه نک صورتی
 اولا لفافه بر پاک یره دوشنوب اوزرینه کل صوبی یا رایحه
 طیبـه لی برشی صاچیلوب انک اوسـننه ازاردوشنوب
 یویله ایدیلور دخی اوسـننه کوملک دوشنوب یویله
 ایدلد کد نصکره اوچ یا بش یایدی کره توتسولنوب
 جنازه سبـلک ایله مستور اوله رقی ایچـه وضع اولنوب
 اللری یانـه کتیر یلوب سجده عضولرینه یعنی آکنه
 و بورنه والارینه و دیرلرینه و یاقلرینه کافور قونیاور
 و باشنه و صفالنه جنازه ایچون عادت اولان رایحه

طیبه لی شیدن استعمال اولوب صک و ملکی اورتوب
التدن سیکلک النور صکره ارارک ابتدا صول جانی
چکیلوب صکره صاغ جانی چکیلور لفافه دخی بو کیفیت
اوزره در یولده آجیلحق احتمالی اولور سه باش وایاق
طرفلندن بغلنور (ودخی صکفن جنازه نک حیاته
جعه و بیرام لباسنه کوره اولوب و بیاض اولق مستحیدر
* صلاب جنازه * ودخی جنازه اوزرینه نماز فرض
صکغایه در بعض کیمسه لک اداسیله ماعدادن ساقط
اولور (ودخی جنازه نمازنده جنازه نک اسلامی و طهارتی
و تمام اعضاسی یا صکرا اعضاسی جنازه نمازینی قبلنارک
اوصکنده بر محله وضع اولنسی شرط در و وضعنک
صورت مستونه سی جنازه نک باشی امامک صاغ جاننده
کلمکدر و امام جنازه نک صک و کسی مقابلنه طور و ب
و جماعت تقدیر آرایسه ده اوج صف اولق مستحیدر
و آخر صنی افضلدر (ودخی جنازه نمازینک رکنی ایکبدر
(اولکبسی قیام عذر سنز اوتوره رق قیلق جائز دکدر
(ایکبجیسی درت تکبیر انجیق ابتدا سنده ال فالدر لمق سنندر
(ایمدی جنازه نک ارکشی و یا خاتون اولد یغنی ییلوب
نیت ایتدم الله ایچون نمازه شوار کشی ایچون دعایه
یا شو خانون ایچون دعایه دیه واکر جماعتدن بری ار
یا عورت اولد یغنی یله ماسه امام هر کیمک اوزرینه

مطلب
صلوات جنازه

خیلار سه

خیلار سه اکا دعایه دیه صبیانده دخی شو او غلانیچق ایچون
یا شو قز جغز ایچون دیه و جنازه دعا سنده بونلردن هر برنده
اولی اولان تعبیره رعایت ایلکدر نته کیم بقینده تنبیه
اولنور * ایمدی افتتاح تکبیر ند نصکره * سبحانک اللهم
وبحمدک وتبارک اسمک وتعالی جدک وجل ثناؤک ولا اله غیرک *
دیوب تکبیر الوب نمازک آخرنده اوقونان صلاتلری اوقور
اند نصکره تکبیر الوب رحمت و مغفرتہ دأر دعا ایدر بودعایی
اوقومق اولی در * اللهم اغفر لحینا ومیتنا وشاهدنا وغائبنا
وصغیرنا وکبرنا وذلک کرنا واثاننا اللهم من احییتہ منا
فاحییه علی الاسلام ومن توفیتہ منا فتوفیه علی الایمان
وخص هذه المیت بالروح والراحة والرحمة والمغفرة
والرضوان اللهم ان کان محسنا فزد فی احسانه وان کان
مسبئا فتجاوز عنه ولقه الامن والبشری والکرامة والزلفی
برجتک یا ارحم الراحمین * واکر جنازه خاتون ایه دعا ده
بویله دیه وخص هذه المیت بالروح والراحة والرحمة
والمغفرة والرضوان اللهم ان کان محسنة فزد فی احسانها
وان کان مسبئة فتجاوز عنها ولقهها الامن والبشری
والکرامة والزلفی برجتک یا ارحم الراحمین * واکر جنازه
صبی ایه وخص دن اشاعتسنی اوقوموب برینه * اللهم
اجعله لنا فرطا اللهم اجعله لنا اجرا وذر اللهم اجعله لنا
شافعا وشفعا دیوب تکبیر الوب ایکی یانسه سلام وبرر

جنازه نمازنده انجیق افتتاح
تکبیرنده الی فالدر رق لازیدر
باقی تکبیرلنده الی غلی اولدرق
تکبیر آور
جهال

واکر جنازه صبیحه قر ایه * اللهم اجعلها لنا فرطا اللهم
 اجعلها لنا اجرا و ذخرا اللهم اجعلها لنا شافعة و مشفعة * دیه
 ایمی تکبیر ارالزنده ایدیلان ثنا و صلوات و دعا مستدر
 و سلام مستحدر * ودخی جنازه نمازینک اولنده شروع
 ایده میوب بعض تکبیراتی فوت ایدن کیمسه فی الحال افتتاح
 تکبیر فی الوب اقتدا و باقیده امامه متابعت ایدرامام سلام
 و یرد کد نصکره جنازه او موزه رفع اولمندن
 فوت اولان تکبیرلری بری بری ارد نجه قضا ایدر
 دردنجی تکبیردن نصکره سلامدن اول ایریشور ایه ده
 بویه در * ودخی طوغدیخی وقتده حیاته علامت اولوب
 عقبنده وفات ایدن صبینک غسل و تکفین و نمازی
 لازمدر واکر حیاته علامت اولماسه نماز قیلنماز همان
 غسل اولوب و آد و یرلد کد نصکره بر استاره
 صار یلوب دفن اولنور * ودخی جنازه کوتور مده
 سنت اولان جوانب اربعه سندن درت نفر کیمسه کوتورب
 وهر جانبدن اوز آدم کوتورمک مستحدر حدیث
 شریف وارد اولمشدر که بر کیمسه بر جنازه بی قرق آدم
 کوتورسه قرق بیوک کاهنک مغفرتنه سبیدر * ودخی
 جنازه ایله قبره وار یلوب یره قوندقدده حاجت اولدجه
 جمله سی اوتورر تا قبر بر آدم بویی یا خود کو کسه قدر
 قاز یلوب جنازه ایچنه ایندیر ملک مراد اولنجه اقتضاسنه

کوره

کوره بر قاج کیمسه قبرک قبله طرفندن جنازه بی قبله به
 متوجه اوله رقی ایندیروب و صاغ یانه یاترلر و دیرلر
 * بسم الله و بالله و علی ملا رسول الله * و کفن بغلنمش
 ایه چوزیله و قبرک ایچنه خاتون و کافر کیمیه
 بود بارلرده یرک لحدده تحملی اولما دیغندن تحتیه دیزیلور
 صکره کندی طیراغیله اور تلوب واور کج کبی قیلنور
 و یقلا مغیچون اوزرینه صوسریمکده یأس یوقدر
 بوند نصکره جمله سی اوتوروب ایچلرندن بریسی کوزل
 صدا ایله تجوید اوزره سوره یس و تبارک واون بر کره
 سوره اخلاص و معوذتین و فاتحه و سوره بقره نک
 اولن و آخرن اوقویوب ثوابی جنازه نک روخته اهدا
 و عفو و مغفرتی رجایی متضمن دعا و سارلری دخی
 حضور قلبله آمین دیوب فاتحه دنصکره وداع ایده لر
 * ودخی کیمده فوت اولوب قره اوزاق اولدقدده غسل
 و تکفین و نمازی قیلنوب دکره القا اولنور * ودخی معلوم
 اوله که قبرده سؤال و جواب و نعیم و عذاب حقندده آیات
 کریمه و احادیث شریفه اولغیله اهل سنت و جماعت
 مذهبنده قبرده سؤال حق اولدیغنی اعتقاد لازمدر
 و جنازه دفن اولنوب وجهه محرر اوزره تلاوت قرآن
 و دعاء نصکره بر صالح کیمسه قالوب جنازه نک یوزی
 مقاسنده ایاق اوزره طور و ب جنازه نک اسمیله

مطلب
قبرده تلاوت قرآن

مطلب
قبرده سؤال و تلقین

یا فلان بن فلانه اذکر ما کنت علیه وقل رضیت بالله ربا
وبالاسلام دینا و بمحمد علیه السلام نبیا دیوتلقین ایلمسی
اهل سنت تندند مشر و عدر

* باب الشہید *

ودخی معلوم اوله که رتبه شهادته مظهر و سعادت عظمی ایله
مبشر اولان زمره مکر میندن حکم دنیوی خاص ایله
یعنی غسل نماز و حین شهادتده اوز رنده بولوب
کفن جنسندن اولیان یعنی پامو قلوبا شه کیلن سنه
و کورک و مست و خرقه مثالی لایسی چیقاریلوب
ماعداسی کفن مسنون عدد دندن یعنی اوچ قاتدن
اشاغیسه اوچه ابلاغ اولوب زیاده ایسه زیاده سی
چیقاریلوب باقی کفن مسنون عدد دنده ايس پرخونلریله
دفن اولمغله اختصاص ایتمه نك شروطی * اسلام و بلاوغ
و غسلی ایجاب ایدن حد ثلردن طهارت و بغیر حق قتل
اولمق و قتل اولند یغندن ناشی مال لازم اولماق
ویاره نه قد نصکره منافع حیاتدن برشبله انتفاع ایتمک
ایمدی بو شروط اوزره شهید اولنلر حکم مذکور ایله
مخصوصدرلر بولردن ماعداد شهادتک انواع کثیره سی
وارددر امام سیوطی تشبیب نام کاتبده اوتوزه ابلاغ
ایتمشدر از جمله اعدای دینی قصد ایدرکن آلت جارحه سی
کند ویه اصابیلله وفات ایدن و غرق اولان و اتشه یانان

باب الشہید

ودیار

ودیار غریبده فوت اولان و علم یولانده فدای جان ایدنلر
لکن بولرساژ موتالر کی غسل و تجهیز و تکفین اولنورلر
بولر ایچون ذکر اولنسان حکم دنیوی خاص بوقدر همان
بولنلر ثواب جزیل اخرویلله امتیاز ورتبه
علیایه پرواز ایتمشلردر و فقنا الله تعالی لرتبتهم
و حشر نافی زمرتهم آمین

* باب الزکاة *

معلوم اوله که قرآن کریمده زکات صلاتک عقبندده
نیچه محله ذکر اولنمسی صلاتدنصکره زکاتک اهم فرائض
اولدیغنه دایل قطعیدر و پیغمبریمز علیه السلام حضرتلرینک
وقت سعادت لرنندن زکاتک فرض عین اولدیغی تواتر
ایلله نقل اولنه کلمشدر انکار ایدن کافر اولور و اوزرینه
زکات فرض اولان کیمسه تأخیر ایلله کاهکار اولوب
وشهادتی رد اولنور * ایمدی اهل اسلامدن حر مسلم
وعاقل و بالغ اولان کیمسه حاجت اصلیه سندن یعنی
لباسی و اووی و اوینک طاقی و بورچندن بشقه الش
و وریش ایلله ارتقه قابل نصاب مقدار ی مالی اولوب
واوزرندن برسنه کجده اول مالک قرق جزدن
برجزئی الله تعالی نك رضا ایچون فقیر مسلمه و یرمسی
فرضدر * ودخی نصاب التوندن سکه لی یا سکه سز
یکرمی مثقالدر هر مثقالی یکرمی قیراط اولمق اوزره و کشدن

باب الزکاة

مطلب
مثقال شرعی

ایکبوز در همدر هر درهمی اوز درت قیر اط اوله رق
وسائر تجارت متاع علرندن یکرمی مثقال سکه لی التون
یا خود ایکبوز در هم سکه لی کشش قیمتی متاع در
وخاتونلرک زینلرینه متعلق اولغله استعماللری حلال
اولان التون و کششدن حلی لری نصابده معتبر در
ایمدی یکرمی مثقال التونک زکاتی یارم مثقال
و ایکبوز در هم کشک زکاتی بش درهم ایدر و بونلردن
برسیله قیمتی تقدیر اولنان متاع تجارتده دخی بویله در
ونصایدن زیاده نک زکاتی حسابیله بوقیاس اوزره در
* ودخی نصاب جنس واحد اولق لازم دکلدر بلکه
برکیمسه نک ملکنده بر مقدار التون و بر مقدار کش و بر مقدار
متاع تجارت اولوب مجموع عنک قیمتی التون یا کش
نصابلرندن یرینه بالغ اولسه زکاتی لازم اولور * ودخی
اوی اولوب اوه محتاج اولان کیمسه نصاب مقداری
مالک اولدیغی التون و کشی اولق نیتیه حفظ ایدوب
اولمدن برسنه کیمسه اول التون و کش ایچون زکات لازم
اولور * ودخی التون یا کش یا قیر مثلی معدن ایلهارید بلوب
مخلوط اولدقده غالب اولورلر سه خالصلری حکمنده درلر
واکر برابر اولورلر سه احتیاطا خالصلری حکمنده اولوب
قاضیخان و صاحب خلاصه زکاتک وجوبی اختیار ایتشلر در
واکر قاریشن معدن بونلره غالب اولور سه قیمتی اعتبار اولور

مطالب
درهم شرعی

صائق

صائق نیتی و ارایسه متاع تجارت اولوب زکاة
لازم اولور قوللنق مراد ایدر سه زکاتی لازم اولماز سائر
یا قراطاق حکمنده در * ودخی نصابه مالک اولدیغی وقتک
ابتدا سنده و سنه تمامنده نصاب کالده اولق شرطدر
اراده کاهجه اسلک زکاتک وجوبیه مایع دکلدر
* ودخی نصابه مالک اولان کیمسه اثنای سنه ده قزانوب
و باسباب ملکدن برسیله یدنده کی نصاب زیاده لند کده
نصابک سنه سی تمامیه مجموع ایچون زکات لازم اولور
* ودخی انجو و جواهرده زکات بوقدر مکر الوب
صایبچیسی اوله اوصورتده سائر متاع تجارت کی قیق
اعتباریله زکات لازم اولور * ودخی بهاسی نصابه
بالغ اولان متاعنده تجارت نیت ایتکله سنه سی تمامنده
زکاتک لزومی اول متاعی صاتوب الدیغی صورتده در
اما اول متاع میراث و باتار لاسنده حاصل اولسه تجارت
نیت ایدوب اوزرندن برسنه بکد کد نصکره صاند قد
بها سنک اوزرندن برسنه بکمد کجه زکاتی لازم اولماز
ولکن نصابه مالک اولان کیمسه سنه بکمدن برسنه یاز یاده
ایچون زکاتی حساب ایدوب تقدیم و تعجیل ایتک جائز در
* ودخی معلوم اوله که زکاتی و بررکن بامالندن آبررکن
زکات نیتی بولنق لازم در زکاتی ویردیکی فقیر
مسلم اخذ و قبضی تعلق ایتک شرطدر اوصالت و فرعیات

جهتندن قرابتی اولماق لازمدر یعنی کنندینک باباسی
یا یوک باباری یا اناسی یا یوک اناری یا کنندینک اولادی
یا اولادینک اولادی اولمایه سائر اقر باسنه و یرمک جائردر
بلکه اقر باسنه محتاج واریکن غیری به ویرمیه دخی
ز ج و زوجه بر برینه ز کاتلرینی ویرمک جائردکدر دخی
کوله و جاریه سنه ویرمک جائردکدر و غنی آدمک
ولد صغیری و کوله و جاریه سی بویله در و سادات کرامه
و آزا دلیرینه دخی ویرمک جائز اولادیغنی جمیع کتب
معتبره ده ذکر اولوب نتیجه الفتا واده دخی
فتراسی قید اولمشدر و کن شرح آثاره سادات کرامه
زکات و سائر صدقه ویرمک جائز اولادیغنی امام اعظمیدن
روایت ایدوب و امام طحاوی بونی اختیاریلدیکنی کفایه
نام کتابده و ابن ملک و قایه شرحنده و معلوک تخفة الملوك
شرحنده و قهستانی ذکر ایشلردر با خصوص بو وقتلرده
نسبی بنی هاشمه ایصال ایدن سیدقتی نادر بولنور بو صورتده
سادات کرامه ویرمکده بآس یو قدر بلکه ویرمیدیکی
صورته اکثر فقرانک حاجتی دفع اولوب مشقه دوچار
اوله جقلری ظاهر در * و دخی معلوم اوله که بر کیمسه
بر فقیر ذمتده اولان شوقدر اچه آلاجنی مالنک زکاتنه
طوتق مراد ایتد کده صورتی بودر که اول فقیره مالنک
زکاتندن اولقدر اچه و یروب اول فقیر قبض ایتد کد نصرکه

مطلب
زکات ویرمک جائز
اولیان کسدر

مطلب
سادات کرامه زکات

مطلب
فقیر ذمتده اولان
الاجننی زکاته طوتق
صورتی

بور چیچون

بور چیچون کیر و ویرمکدر یوخسه بویله ایتوب ذمتکده
اولان شوقدر اچه می زکاتم ایچون سا که ویردم دیوب
اول فقیر مدیون دخی قبول ایتدم دیمکله مالنک زکاتی
ادا ایش اولماز (ودخی زکات ویرمده مستحب اولان
ویردیکی فقیرک حالنه کوره ویردیکی کون قوت اوله جق قدر
شی ویرمکدر ویرمکونلک قوت اوله جق شبئی اولان
کیمسه عرض حاجت ایدوب دیلمسی حرامدر و جواب
اصلیه سندن ماعدا قدر نصابه مالک اولان کیمسه زکات
و سائر صدقه آلمسی حلال اولماز (ودخی معلوم اوله که
حیوانات سوائک زکاتی اصحابنه تفویض اولوب
شرعا امام المسلمین طرفندن اخذ اولندیغندن ایشور سالده
ایضاح اولمغه حاجت مس ایتمکله انجق اموال باطنه نک
زکاتی بیان ایله اکتفا اولندی اراضی عشریه
و خراجیه نک احکامی دخی بویله بکاء بنا ترک اولندی
* باب الصوم *

معلوم اوله که صوم یعنی اورج دیمک حبض و نفاسیدن
یاک اولان مسلم عاقلک عبادت قصدیله غیر صادقدن
شمس غروب ایدنجیه دک قصد ایتکدن و ایچمکدن
و صنعی و مباشرتله انزال منی ایتکدن و اشتهها اولان
کیمسه نک قضای شهوت محللرینه حشفه سنی ادخال ایتکدن
کنندینی حفظ ایتسیدر ایمدی رمضان شریفک

باب الصوم

اور جی هر مسلم مکلف اوزرینه فرض عین اولدیغی
آیت کریمه وحیدیت شریف واجماع امتله تواتر ثابتدر
اینا نمایان کافر اولور و مکلف اولان مسلم عذر سر
علنا رمضان شریفده کوندز قصد ایوب ایچسه قتلی
لازم اولور ایمدی شعبان معظمک یکریمی طقوزنده
هلال رمضان التماس ورؤیتچون دقت اولتمق لازمندر
اگر هواده رؤیتیه مانع یوغبسه هلالک ثبوتی
خبر لایله ظن غالب حاصل اوله جق قدر کیمسه لک
رؤیت و اخبار لرینه محتاجدر و بوصورتده خارج
بلده دن کلوب یابر مکان هر تفعه اولان عدل
کیمسه نک خبری دخی قبول اولندیغی روایت اولمشدر
واگر هواده بوات یادمان کبی رؤیتیه مانع واریسه
ایکی یابر عدل کیمسه نک کوردیکی کیفیت اوزره خبریله
ثابت اولور ایمدی ایکی عدل کیمسه لک خبر لایله ثابت
اولدیغی تقدیرجه اوتوز کون تکمیلبله فطریعی بیرام ایتمک
حلال اولور اما بر عدلک خبریله ثابت اولدیغی تقدیرجه
اوتوز کون اوزج طوتولد قد نصکره هلال فطر کورلمدکجه
فطر حلال اولماز مکر هواده رؤیتیه مانع اولوب کورلمک
ممکن اولمه (ودخی رؤیت هلال حکمنده جمع بلاد بدر
ایمدی بر بلده ده ثبوتی بلده اخری اهل بسی عندنده
ثابت اولسه آنلره دخی لازم اولور (ودخی هلال رمضان

رؤیت

مطلب
ثبوت هلالک صورتی

رؤیت ایله ثابت اولمادیغی تقدیرجه شعبانک اوتوزنجی کونیه
یوم شک تعبیر اولور اگر بو کون اصلندن صائم اولمق عاتی
اولدیغی کونلره راست کلوب یا خود بر قاج کون مقدم
اوز جلی بولندیسه بونده نافله اوله رق اوزج طوتوق
افضلدر اما بونلردن بریسی اولماز سه انجق خواصدن
اولنر نافله اولدیغی قطع ایدرک طوتوب عوام ناس احتیاطا
اوله یه قدر امساک ایدرلر اگر بر طرفدن رؤیت هلال
خبری کلوب ثابت اولور سه نیت ایدرلر اول کون
فوت اولمش اولماز و اگر بر خبر ظهور ایتمسه اوله دن صکره
افطار ایدرلر * و دخی بو کونده قضا و کفارت و نذر اور جلی
طوتوق مکر و هدر و نیتده تردد ایدوب بو کون رمضان
ایسد رمضان دن اولسون دکل ایسه واجب آخر یا خود
نافله اولسون دیمکده مکر و هدر (ودخی یوم شک رمضان
اولدیغی ثابت اولسه بونیتلرایله طوتولان اوزج رمضان دن
واقع اولور زیرا رمضان شریفک اوزجی نیتده رمضان دن
اولدیغی تعیین لازم دکلدر همان هر کونی مستقلانیت اولمغه
محتاجدر و رمضان اوزجی کیمه دن تا کوندز قوشلغه دکل
نیت ایتمک جائز اولور نذر معین و نافله دخی بویله در
لیکن نذر معینده تعیین لازمدر اما قضا و کفارات
و کونلردن بر کونک نذری طوتولمق مراد اولندنده
تعیین اولسه رق کیمه دن نیت اولتمق لازمدر * و دخی

مطلب
بود شکک احکامی

مطلب
رمضان و سایر اوز جلی

رمضان شریفہ اور جہ نیت ایتھیکن امسال وقتن صکرہ
حشفہ سنی اشتها اولنسان کیمسہ نک قضای شہوت
محلرینہ عمدا اختیاریلہ ادخال ایتھیکلہ اور جی فاسد
اولور واول کیمسہ نک دخی او محللرینہ ادخال اولمغسلہ
اور جی فاسد اولور و حیض یا مرض شدید کبی بر عذری
یو غیکن عمدا ما کولات یا مشروب بدن خدا یادوا اولان
نسہ بی یمک یا ایچیکلہ دخی اور جی فاسد اولور بو تقدیر جہ
اول کونی قضا و کفارت صوم دخی لازم اولور
(کفارت صوم اولد رکہ قول آزاد ایتھیکہ قدرتی وارسہ
قول آزاد ایتھیک لازم اولور بو کا قدرتی یو غیسہ آلتش کون
بربری آردنجہ اراسنی کسمیوب ورمضانہ قارشدر مہ رق
اور ج طومتق لازم اولور حتی رجب شریفک بشنجی کونی
کفارت ایچون اور جہ باشلیوب واللی الی کون اور ج
طوتد قدر نصکرہ رمضان شریف کیروب رمضان شریفدن
درت کون دخی اور ج طوتسہ اول درت کونی رمضان
شریفدن صایلوب کفارتی یکیدن باشلیوب طومتق
لازم اولور و بو آلتش کون اراسندہ خستہ اولمغله اور ج
طوتہ ماسہ ینہ بویله در اما کفارت صومہ شروع ایدن
خاتون برقاج کون مرورندہ حیض کور مکله حیض کونلرندہ
طوتماسہ ضرر ایتمز لکن حیضدن پاک اولدقدہ عذر حیض
ایله طوتہ مادیغی کونلرک اراسنی آرمیہ رق قضایہ

مطلب
قضا و کفارت ایجاب ایدن
شیلر

مطلب
کفارت صوم

شروع

شروع و تمام ایتھیک لازم اولور اراسنی آبر ايسہ یکیدن
باشلق لازم اولور (ودخی آلتش کون اور ج طوتغہ دہ
قدرتی یو غیسہ آلتش فقیرہ ہر برینہ بشیوز بکرمی درہم
بغدا ی بایک قرق درہم ارپہ ویرر یا خود اچہ سنی ویرر
یا خود صباح و اخشام اطعام ایدر و برفقیرہ آلتش کون
ویرسہ دہ اولور اما آلتش کونلکنی برکوندہ برفقیرہ ویرسہ
آنچق برکونلک ویرمش اولور و الحاصل برفقیرہ برکوندہ
ہرقاج کونلکنی ویرسہ برکونلکدن زیادہ برینہ کچسز
(ودخی بو ذکر اولنان کفارت رمضان شریفہ عدم
رعایت و یمک حرمت ایدوب ایچندہ اداسی فرض اولان
اور جی افساد ایتھیکہ مخصوصدر ماعدا وقتندہ طوتولن
اور جلدن ہرقنغیسنی افساد ایلسہ آنچق قضاسی لازم
اولور (ودخی خارجدن موصام قدر نسہ بی یمکله قضا
و کفارت لازم اولور اما دشبیک اراسندہ قالوب
نخود قدر اولان شیئی یوتسہ آنچق قضا لازم اولور
نخود قدر اولمازسہ ضرر ایتمز مکر خار جہ چقاروب صکرہ
یرسہ اوصورتدہ یمہ آنچق قضا لازم اولور (ودخی مضمضہ
ایدر کن بو غازندن صوقاچسہ یا تحملدن خارج
زورایلہ بوزدرسدلر باحتقان ایتسہ یا بورتہ بردوا چکوب
برونک کیمیکنہ واصل اولسہ یا قولاغنسہ یاغ آلتسہ
یا جوفنہ بالغ اولان یارہ سنہ علاج ایتسہ یا طاش و یا تیمور

مطلب
یا کون قضا ایجاب ایدن
شیلر

یوتسه یا کندی صنعیه آغز طلوسی قوصسه یا صنعی
اولیه رق قوصد قد نصره اورجی بوزلمق ظنیه بیسه
وایچسه یا اویمکله یا قضاء شهوت محلیتک غیر یسنه
مباشرتله ویا یا بشمغله انزال اولسه ویا الیه منبسنی انزال ایتسه
یا خودامساك وقتند نصره کیجه ظنیه بیوب ایچسه یا خود
غروب اولماشکن غروب ظنیه افطار ایتسه یا خود اورجی
اونتوب یدکن صکره خاطرینه کلدکه اورج بوزلدی
ظنیه قصدا یله بیسه بونلرک هر برنده آنجق قضا لازم اولور
* وودخی اورجی اونتوب بیسه وایچسه یا او یوب احتلام
اولسه یا شهوتله یا قغله انزال اولسه یا حلیله سنی او پسه
یا خود فی غلبه ایدوب صنعی اولیه رق قوصسه یا جنب
اوله رق صباحه قالسه یا بوغازینه نور یا سکا ک قاجسه
یا طعام پشور مکله توتونی کتسه بونلردن بریسی
اورجه ضرر ایتمز و دخاتی جذب ایتمه رک عود یا عنبر یا یله
عادت اوزره توتسولمک دخی بویه در اما ناسک مبتلی
اولد قلمری توتونی ایچن کیمسه چکیمسیه اجزای دخانی
بوغازندن ادخال وجوفنه ایصال ایتدیکندن ماعد الفت
ایدنلرک قوائه کوره دوا و تأثیری اولدیغندن اورجی افساد
ایدوب قضا و کفارت لازم اولدیغنی حاشیه دررده عبدالحلیم
تصریح ایتددر (ودخی بلا عذر برشی طامق و جیمک
مکروه در و کندنن امین اولمیان کیمسه نک حلیله سنی

مطلب
اورجه ضرر ایتمین
شیلر

مطلب
توتون ایچمکده قضا
و کفارت لازم اولمق
مطلب
اورج طانده مکروه
اولان شیلر

اویمه سی و صارلمه سی و سائر ملاعبه سی مکروه در (ودخی
سورمه چکیمکده و حجامت اولمقده و پیغنه یاغ سورمکده
کراحت یوقدر (ودخی سحروریمک و آخر وقتده یمک
مستحیدر و افطارده عجله ایتکده مستحیدر اما استانبولده
رمضان شریفده اخشام اذاتی ایام سائر دن ایکی دقیقه
اول اوقنور صکن بعض عجول کیمسه رایکی یا اوچ دقیقه
اذاندن اول افطار ایتمه لرنده استحباب یوقدر بلکه خطر
واردر (ودخی معلوم اوله که سنی کمال یولوب اختیار
اولمقده اورجدن عاجز اولسه رمضان کونلرنده بیوب
فدیه و یرمک جائز اولور فدیه اولدر که هر برکون ایچون
دیلرسه بغدادیدن بشیوز یکرمی درهم دیلرسه خرمان
یا خود ارپه دن یک قرق درهم یا خود فیمتیرینی تصدق
ایدر دیلرسه جله سنی ابتدای رمضانده ویرر دیلرسه
آخرنده ویرر لکن فدیهری ویردکن نصره اورج لری
طوتمغه اقتداری اولور سه قضای لازم اولور (ودخی
دفور اسلامیه دن برقلعه بی تعمیر و خندقتی تطهیر طرف
سلطنت علیه دن مأمور اولان مسلمین اول قلعه بی رمضان
کونلرنده اورج طوته رق تعمیر و تطهیر ایتدکارنده شد
حرارتدن ناشی ضعف و هلاکری ظن غالب لری اولمغله
مزبورلر اورج لری بوزه رق خدمت مزبوره بی کوروب
صکره قضا ایتک مباح اولور (ودخی خسته اولوب اورج

مطلب
سحرور و افطار

مطلب
فدیه صوم

مطلب
اورج بوزه فی جائز
قلان شیلر

یوتسه یا کندی صنعیه آغز طلوسی قوصسه یا صنعی
اولیه ر ق قوصد قد نصکره اور جی بوز لمق ظنیه بیسه
و ایچسه یا اویمکله یا قضا شهورت محلیتک غیر یسنه
مباشرتله و یا یا شمعله انزال اولسه و یا الیه منبسنی انزال ایتسه
یا خودامساك وقتند نصکره کیچد ظنیه ییوب ایچسه یا خود
غروب اولماشکن غروب ظنیه افطار ایتسه یا خود اور جی
اونتوب یدکن صکره خاطرینه کلد کده اور ج بوزلدی
ظنیه قصدا یله بیسه بونلرک هر برنده آنجق قضا لازم اولور
* و دخی اور جی اونتوب بیسه و ایچسه یا او یوب احتلام
اولسه یا شهورتله یا قضا انزال اولسه یا حلیله سنی او پسه
یا خود ق غلبه ایدوب صنعی اولیه ر ق قوصسه یا جنب
اوله ر ق صباحه قالسه یا بوغازینه نور یا سکا ک قاجسه
یا طعام پشور مکله توتونی ککسه بونلردن بریسی
اورجه ضرر ایتمز و دخاتی جذب ایتمه رک عود یا عنبرایله
عادت اوزره توتسولمک دخی بویله در اما ناسک مبتلی
اولد قلی توتونی ایچن کیمسه چکیمسیه اجزای دخانی
بوغازندن ادخال وجوفنه ایصال ایتدیکندن ماعد الف
ایدنلرک قوائه کوره دوا و تأ ثیری اولدیغندن اور جی افساد
ایدوب قضا و کفارت لازم اولدیغنی حاشیه دررده عبدالحلیم
تصریح ایتشد در (ودخی بلا عذر برشی طامق و جیمک
مکروه در و ککندن امین اولمیان کیمسه نک حلیله سنی

مطلب
اورجه ضرر ایتمین
شیلر

مطلب
توتون ایچمکده قضا
و کفارت لازم اولمق
مطلب
اورج جائده مکروه
اولان شیلر

اویمه سی و صارلمه سی و سائر ملاعبه سی مکروه در (ودخی
سورمه چکنمکده و حجامت اولمقده و بیغنه یاغ سورمکده
کراحت یوقدر (ودخی سحروریمک و آخر وقتده یمک
مستحیدر و افطارده عجله ایتمکده مستحیدر اما استانبولده
رمضان شریفده اخشام ازانی ایام سائر دن ایکی دقیقه
اول اوقنور صکن بعض عجول کیمسه لایکی یا اوچ دقیقه
اذان اول افطار ایتمه لرنده استحباب یوقدر بلکه خطر
وارد در (ودخی معلوم اوله که سنی کمال یولوب اختیار
اولمقده اور جدن عاجز اولسه رمضان کونلرنده ییوب
فدیه و یرمک جائز اولور فدیله اولدر که هر برکون ایچون
دیلرسه بغدایدن بشبوز یکرمی درهم دیلرسه خرمان
یا خود ارپه دن یک قرق درهم یا خود قیترینی تصدق
اید در دیلرسه جله سنی ابتدای رمضانده و برر دیلرسه
آخرنده و برر لکن فدیله لری و یردکن نصکره اور جلی
طوتمغه اقتداری اولور سه قضاسی لازم اولور (ودخی
نفور اسلامیه دن بر قلعه بی تعمیر و خندقتی تطهیر طرف
سلطنت علیه دن مأمور اولان مسلمین اول قلعه بی رمضان
کونلرنده اورج طوته ر ق تعمیر و تطهیر ایتدکارنده شد
حرارتدن ناشی ضعف و هلاکری ظن غالب لری اولمقده
مزبور لار اور جلی بی بوزه ر ق خدمت مزبوره بی کوروب
صکره قضا ایتک مباح اولور (ودخی خسته او اوب اورج

مطلب
سحرور و افطار

مطلب
فدیله صوم

مطلب
اورج بوزه فی جائز
قلان شیلر

سببیه خسته لکینک زیاده لخمی ظن غالی اولسه یا برخاتونک
حلی اولمغله اورجه تحملدن عاجزه اولسه یا امزکلی
اولوب اورج حالیه غایت ضعف کلوب وکندندن
بشقہ برخاتونک امز مسیده مہسر اولمغله ککندینک
یا امز دیک طغلاک تلفندن قورقسہ بونلراچون اورجلرینی
بوزوب صکرہ قدرتلی اولدیغی وقتده قضا ایتک جائز
اولور (ودخی مدت سفر بعد برطرفہ مسافرت قصد
ایتمش اولمغله رمضان شریفده بلده سنده مقیم اولسان
کیمسه بر محالده اون بش ککون یا زیاده افاقی نیت
ایتمد کجہ اورج طوتیوب صکرہ قضا ایتک جائز اولور
انجق ایتدای مسافرتده اورجلی بولنور سہ اوکونک
اورجی بوزمق لازمدر نته کیم کیچہ دن مسافر اولوب
قوشلقدن اولجہ ککندندن اورجی بوزن برشی واقع
اولدن اقامتہ نیت ایتسہ وقتیلہ اورجه نیت ایدوب
اول کونی طوتیق لازم اولدیغی کبی لکن طوتیوب بوزدقلری
صورته کفارت لازم اولوب انجق قضاسی لازم اولور
ومسافر اولان کیمسه یه اثناء سفرنده مشقت اولمچق اورجی
طوتیق افضلدر (ودخی رمضان کونی برکافر شرف
اسلامه مشرف اولسه یا برکیمسه مسافر ایکن اقامت ایتسہ
یا مریض ایکن صحت بولسه یا برخاتون حبض یا نفاسدن
پاک اولسه اکل وشربی ترک ایدوب اختیاسه دک امساک

ایتملی

ایتمه لری لازمدر * ودخی مسن و احتیار لقدن ماعدا
ذکر اولتان عذر شرعیلردن بریلہ رمضاندن طوتیلان کونلر
ایچون فدیہ ویرلمک یوقدر انجق قضاسی لازمدر وقضاسنک
لزومی طوته مدیغی کونلر قدر رمضاندر صکرہ اقامت اوزره
اوله رق صاغ واعذار شرعیہ دن سالم اولدیغی صورته در
اما رمضاندر صکرہ بوجہ اوزره معمر اولماسه قضاسی
دخی لازم اولماز * ودخی شهر رمضانک مجموعہ
یا بعضی سنده انما کلوب طوته مدیغی کونلرک قضاسی
لازمدر وقضاسنک لزومیده بو کیفیت اوزره در جنون دخی
مجموع شهری احاطه ایتسہ جنون حالیه طوته مدیغی
کونلرک قضا مسئلہ سی بویله در اما جنون رمضانک
ابتداکی کیچہ سندن آخر کونی قوشلقه دک احاطه ایتسہ
صکرہ افاقت بولدقده قضاسی لازم اولماز * ودخی
اوزرینه قضاسی لازم اولان کونلری قضا ایدہ جک قدر
معمر اولمیکن قضا ایتدن وفات ایتسہ وصیتی واریسہ ثلث
مالندن هر برکونک فدیہ سی ویرلمک لازم اولور وصیتی
یوغبسه وارثلرک تبرعا ویرملری صحیحدر اما طرفندن قضا
اولق اوزره اورج طوتیویرملری صحیح دکلدن * ودخی
سنده بش ککون اورج طوتیق حرامدر بریسی رمضان
بیرامنک ابتداکی کونی دردی قربان بیرامنک ککونلری
لکن بوکونلرده اورج نذر ایتسہ بشقہ ککونلرده

مطلب
اورج قضا سنک
لزومی

مطلب
قضاسی لازم اولمیکن
ایتمدن وفات ایتسہ

مطلب
سنده بش کون اورج
حرامدر

قضا ایتک لازم اولور بو کونلارک ماعداسنده نافله اورجه
نیت ایدوب شرع ایتدکده عذر سن بوزمق حارز دگدر
عذرلی یا عذر سن بوزدینی تقدیرجه قضاسی لازم اولور
انیق نافله اورجه مناهیدن خالی اولان ضیافته دعوت
اولمقده عذر در اسک صاحبک خاطری طعمانندن
تناول ایتدکجه خوش اولما زسه * ودخی معلوم اوله که
رمضان شریفک عشر اخیرنده اعتکاف سنت مؤکده
کفایه در وسار وقتده مستحبدر کجه ده و کوندزده اولور
نذر ایدر سه واجب اولور و اورج سن اولماز و برکوندن
اشاغی اولماز بو وجهله بر کجه نک اعتکافی نذر ایتک
صحیح دکر اعتکاف دیمک امام و مؤذنی اولوب
یش وقت نماز قلنان مسجد و یا جامعه نیتله اکلنکدر
خاتونلر اعتکافی اولرنده نماز قلدر قلمری کوشه لرنده
مکث و عبادت ایله اشتغال ایدر رک ایدرلر ودخی اعتکاف
نذر ایله واجب اولدینی کبی شروعله ده واجب اولدینی
بعض کتب معتبره ده ذکر اولمشدر بو تقدیرجه رمضانک
عشر اخیرنده شروع ایلدیکی اعتکافی افساد ایتدکده
رمضانک غیری سار آیلردن برنده اون کون اورج
طوته رق اعتکافی قضا ایتک لازم اولور ودخی اعتکاف
ایدن کچسه نک یمه سی و ایچمه سی و او یومه سی و اقتضا
ایدر سه متاع احضار اولنیه رق بیع و شرایی مسجد ده

اولور

مطلب
اعتکاف

اولور انجق آبدست بوزمق و آبدست المق و اقتضا ایدر سه
غسل ایتک ایچون و اعتکاف ایلدیکی مسجدده جمعه قلمناز سه
جمعه ایچون چقوب اقتضاسندن زیاده اکلنموب کلمک لازمدر
و اعتکافده اولانه جماع و جماعه داعی اولان شیلر حرامدر
کجه دخی جماع یا صنعیه ازال منی واقع اولسه اعتکاف
فاسد اولور و اعتکاف ایتدیکی وقتلری سکوت و مالایعنی ایله
یکرمک حرامدر همان تلاوت قرآن و سار اذکار خیریه ایله
مشغول اولوب نظر ندره فیض الهیه دن غیری نسنه اولیه
* فصل الفطر *

حواج اصلیه سندن ماعداد قدر نصابه مالک اولان حر
مسلم کنسی نفسیچون و غنی اولیان صغیر ولد یچون و مالکی
اولوب تجارت ایتدیکی خدمتنده اولان کوله و جاریه سیچون
وام و ولد و مدبریچون صدقه فطر و یرمک واجبدر
زوجه سنک و بانغ اولان ولدینک فطر لری قدر تلمری
وار سه کنسی اوزر لرینه واجب اولور و غنی اولان ولد
صغیرینک فطر سه سی صغیرک مالندن لازم اولور * ودخی
صدقه فطرک وجوب اداسنک وقتی بیرام کونی
فجر طلوع ایتدکده در لکن مقدم و یرلمسی مستحبدر
بیرامد نصکره یه تأخیر اولمغله ساقط اولماز بیرام
کجه سی طلوع فجر دن مقدم غنی کچسنه نک دنیا یه
بر وادی کلسه یار غنی کافر اسلامه عشر ف اولسه

مطلب
صدقه الفطر

یا بر مسلم فقیر ایکن غنی اولسه فطره لری ویرلمک واجب
اولور اما بونلر طلوع فجر دنصکره واقع اولسه فطره لری
ویرلمک واجب اولماز * ودخی فطره بغدادی وودقیقندن
بشویزیکرمی درهمدر وارپه واوزم وحرماندن ییک
قرق درهمدر قتلای اولمازله بونلر بهالی اولدیغی سنه
عینلری ویریلوب بولاق وواجوزلغی وقتده قیمتلری
ویرلمک افضلدر * ودخی اوزرینه فطره ویرلمک
واجب اولان کیمسه قربان بیراننده بولدیغی محله
مقیم اولورسه قربان ایتمی دخی واجب اولور واکن
قربان انجق کندی نفسیچون واجب اولور

* باب الحج *

معلوم اوله که حجة الاسلام فرض عین اولدیغی آیت کریمه
واحادیث شریفه واجماع امتله ثابت اولوب تواترله
نقل اولنه کلمشدر اینانمیان کافر اولور وشرعه حج دیمک
نیت وتلبیه ایتد ککدنصکره کعبه مکرمه ده وعرفاته
پیغمبریمز محمد علیه الصلاة والسلام خضر تلی حجة
وداعلرنده تعلیم بیورب قرنا بعد قرن مشهور ومنتواتر
اولان مناسکی وقتنده اشلکدر حجک فرضلری وواجبلری
وستلری کتب فقهیه ده تفصیل اولندیغندن ماعدا
مستقلا ترککی و عربی رساله لره بیان اولنوب

و مخلصه

مطلب
اوزرینه فطره واجب
اولان قربان دخی
واجب اولور

باب الحج

و مخلصه ادا اولنورکن دلیلار تعریفیه اوله کلمکله اشبورسالده
تفصیلنه حاجت مس ایتمادیکنندن انجق هرکسه اولدیغی
بلده ده حجه متعلق لازم اولان بعض مسائل ایله اکتفا
اولندی * ایتمدی هر حر مکلف مسلم و موانع بدیه
و خارجیه دن سالم اولان کیمسه سکناستدن و سائر کندویه
لازم اولان شیلردن و حج ایدوب عودتنه د ک عیالک
نفقه سندن ماعدا زاد و راحله به وسعتی اولسه عمرنده
بر کره حج ایتمی فرض اولور بالغ اولمزدن مقدم
یا خود ازاد اولمدن حج ایتمی اولسه فرض حج ساقط
اولماز * ودخی اوزرینه حج فرض اولوب مکمه
کمره دن مسافه سفر بعید اولان خاتونک زوجی
و محرمندن کیمسه سی اولماسه اداء فریضه حج ایچون
نفسی بر عاقل و بالغ کیمسه به تزویج ایتمی واجب اولور
* ودخی فریضه حجی ادا ایچون یوله چیقوب بولده
قوت اولان کیمسه اوزرینه حج فرض اولدیغی سنه بی
تأخیر ایتمادیسه ککدنسیچون حج اولمغی وصیت
ایتمی واجب اولماز مکر تطوعا وصیت اید واکر
اوزرینه حج فرض اولدیغی سنه کتموب تأخیر ایتمی ایسه
وصیت ایتمی لازم اولور وصیت ایتدیکی صورتده قوت
اولدیغی محلدن ثلث مالمدن شوقدر اجه ایله
طرفدن حج اولنه دیو وصیت ایتمه وصیتی وجد اورره

مطلب
حج بولنده قوت اولسه

عمل اولور اگر محلی و مبلغی تعیین ایتیه رك بنم ایچون
ثلث مالمدن حج اولنه دیو وصیت ایتسه ثلث مالی
بلده سندن حج ایتدر یلمکه مساعد ایتسه بلده سندن حج
ایتدر یلمه لازم اولور بلده سندن حج ایتدر یلمکه مساعد
اولمزه مساعد اولدیغی مالمدن حج ایتدر یلور * ودخی
اوزرینه حج فرض اولان کیمسه حجه مانع اوله جق
عذر ایله بنفسه حج ایتمکدن عجزی یوغیکن کله جك
سنه او برسنه دیه رك تأخیر ایدوب ادا ایده مدن وفات
ایتسه اتفاقا کناهکار اولور واکر بر عذره مبتلا اولوب
بنفسه حج ایتمکدن عاجز اولسه حیاتنده طرفندن برینی
کنیدین حج ایتك ایچون نائب ایدوب واول نائب قیلدیغی
کیمسه دخی واروب وجه شرعی اوزره طرفندن حج
ایدیورد کدنصکره مبتلی اولدیغی عذر دائم اولمقله عجزی
موتنه دك مستمر اولیجق فرض حج کنیدی سندن ساقط
اولور * ودخی اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمین کیمسه
مرض موتنده مالمدن ثلث مساعد اولدیغی شوقدر اجه
ایله فوتد نصکره وره تمدن اولیان فلان کیمسه بنم ایچون
حج ایتسون دیو وصیت ایدوب وصیتنده ثابت اوله رق
فوت اولد قد نصکره وصیتی وجه اوزره ترکه دن
مبلغ مزبور تما اول تعیین ایلدیکی کیمسه یه ویرلمك
لازم اولور واکن مبلغ مزبور دن حجه واروب

کلجه

کلجه مصارف لازممدن هر نه فضله فالور ایتسه اول
کیمسه یه طیب اولمبوب ورته یه رد ایتسی لازم اولور مکر
ورته بالغلر اولوب مبلغ مزبوری ویرد ککرده مصارف
لازمه دن فضله بی نفسکه هبه ایله دیو وکیل قله لر
بوصورتده فضله بی کنندی نفسنه هبه ایدوب
ونفسیچون قبض ایتسه طیب اولور واکر وصیتنده
ورته مدن فلان ثلث مالمدن شوقدر اجه ایله بنم ایچون
حج ایتسون دیو وصیت ایتدیه سائر ورته بالغلر اولوب
اجازت لرینه محققا جدر اجازت ایتمز لایسه مبلغ مزبوری
میراثه ادخال ایدوب بیلر نده تقسیم ایدر لر واکر وصیتنده
تعیین ایتبوب همان ثلث مالمدن شوقدر اجه ایله
فوتد نصکره بنم ایچون حج اولسون دیو وصیت ایتدیه
افضل اولان اصلندن حج ایتش اولمقله افعال حجی
لابقی اوزره ادا ایده جکی مأمول اولوب و حج ایدوب عودت
ایده جك کیمسه یه حج ایتدر مکر * ودخی وصیت ایلدیکی
مبلغ ساکن اولدیغی بلده دن حج ایتدر یلمکه کفایت ایتمزه
کفایت ایتدیکی مکاندن حج ایتدر یلور * ودخی اوزرینه
حج فرض اولمش یکن حج ایتبوب و کنندی چون حج
ایتدر یلمکی وصیت ایتدن فوت اولد قد نصکره وارثلرندن
بری کنندی مالیه اول فوت اولان کیمسه نك
اوزرینه فرض اولان حجی ادا اید یورسه جائز اولور

مطلب
بیل حج اجه سندن
فضله قالسه

* باب الجهاد *

شرعه جهاد دین محمدی به دعوت اجابت و قبول اسلامه کسب سعادتدن یا خود جزیه و یرمکه تنزل ایله ذل و حقارتدن امتناع ایدن اعداء دین الله مقاتله خصوصاً صندیه مباشرت یا خود مال و یا حسن تدبیر ایله معاونت و یاساثر وجوه خیر ایله بذل و سع و طاقت ایتمکدر * معلوم اوله که جهاد حقنده نیجه آیت کریمه لر نزل و حدیث شریف لر ورود ایدوب نهایت جهاد هر زمانه و هر مکانه عام و شامل اوله رقی اهل اسلام اوزرینه لام زوالی یوم القیمه باقی و دائمدر و بوامت محمدیه تک خیر امت اولدقلری اعلاء کلمه الله ایچون جهاد اتملریله درلکن جهادک فرضیندن مقصود اولان اعزاز دین و قهر مشرکین اهل اسلامدن بعضیلرینک یدیلله حاصل اولدیغی صورته باقیلرندن فرض ساقط اولوب فرض کفایه اولور اما اعداء دین حدود اسلامیه دن بر بلدهیه هجوم ایتد کده اطرافنده اولان هر مسلم اوزرینه بش وقت نماز کی فرض عین اولور انلر ایلله ده اعداء دینه قارشو کلینه میوب شر و فسادلری دفع اولنه مرسه دخی اوزاقده اولنلر اوزرینه فرض عین اولور انلر ایلله ده مقابله اولنه مرسه تدریجیه تاشرقا و غربا جمیع اهل اسلام اوزرینه فرض عین اولور * و دخی مسلمین حقنده خیر و منفعت اولیه رقی بر زمان جهاد ترک اولنسه

جهاد

جهاد ایلله مکلف اولان کافه اهل اسلام کاهکار اولورلر زیرا ضرورتدن زیاده دنیا به میل و لذات و شهواته اتباعله جهاد و آلات جهاد دن اعراض اولنمادیغی صورته ذل و حقارت درکار و دشمن دین انتقام ایتمکه سزاوار اولدیغی صحیح آتارده وارد اولمشدر * یا ایها الذین آمنوا ان تنصروا الله ینصركم و یثبت اقدامکم آیت کریمه سنده دخی بوکه تنبیه وارددر یعنی ای اهل ایمان سزله خطاب عزتمله خطاب ایدر مکه اگر سزله الله ذوالجلالک دینی اعلا و اظهاره یردم ایدر سکر الله ذوالجلال دخی سزله اعانه و قوت و یروب دشمنکنر اوزرینه غالب ایدر و محاربه ده ثابت قدم ایدر بو کاتباء سلطان الاسلام ایده الله تعالی الی یوم القیام حضر تلی اوزرینه واجب اولدیغی وجه اوزره عامه مسلمین حقنده مرحمت و شفقت بیورب حدود اسلامیه دن دایره امدار تشبیه و تقویت و دین محمدی تأیید ایچون ایللر نه ایللر همت بیورب بیک ایکیوز قرق بر سنه سی ذی القعدة الشریفه سنده متوکلا علی الله تعالی و متوسلا بجاه رسول الله صلی الله علیه وسلم شرع شریفه مراجعت ایلله نه وای شریفه منطوق نیجه ترتیبه موفق اولدقلری جهاد و غزایه متعلق امور مهمه و تعالیم حریبه ده عامه مسلمین اوزرینه واجبدر که تأمل و تفکر ایدوب سلطان دین خلعت خلافتیه الی یوم الدین حضر تلی

انجق دین محمدی قوت بولوب و عباد الله راحت ایتده سیچون
نه مرتبه سعی بلیغ بیوردیغنی اکلا یوب ازدل و جان دایما
دوام عمر و دولتلی و ازدیاد شان و شوکتلی دعا لرنده
اوله رق او امر علیه شاهانه لرینده امتثال ایده لر (ودخی
اعداء دیندن صاحب قوت اولان ملا عینک آلات
حریره لری و درلو درلو صحنه له استعمال لری محاربه ده
فائده سی مشاهده اولنوب اکا کوره مقابله یه احتیاج
مس اتمکله آلات حریره لری تحصیل و حبله و صنعت لری
تعلم اولنوب لدی الحاجه استعمال اولنق جائز و اقتضاسنه
کوره لازم اولور نه کیم حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم اهل طائف ایله مجاهده مبارکه لرنده آلات
حریره دن اوق ایله ظفر یاب اولنوب با امر رسول الله
صلی الله علیه وسلم بلده مزبوره محاصره اولندقدن اول
وقتده تدارکی قرین توفیق اولان آلت منجیق ایله بیوک
طاش لری بلده محصوره نک درونته هوادن القا و بوجمله
بعون الله تعالی استیلا اولنغنی اشارت باهرالبشارت لریله
عمل اولنوب عون اکمه یله امر نصرت تیسیر و بلده مزبوره
فتح و تسخیر اولند یغنی کتب معتبره ده تسطیر
اولنشدن حال بوکه منجیق آلتنی جناب خلیل الرحمن
حضرت ابراهیم علیه السلامه جفا و اذاز عیله غمرو دنام
کافرک ایقادیلدیکی آتشک بروجمله سمته واریله میوب

منجیق اولدقلرنده شیطان لعین ظهوره کلوب تعریفیه
منجیق انشا و اول نبی ذیشان آلت اذی قلندیغنی کتب
تفسیر و سیرده تحریر اولنشدن الحاصل غزوه طائفده
منجیق آلتنک منافع عظماسنی ملاحظه ایله با امر رسول الله
صلی الله علیه وسلم استعمال اولنغنی الی قیام الساعه کفره نک
احداث ایتد کیری آلات حریره یی استحصال و محاربه
هنکامنده استعمالنک شرعا جوازنه و حسب الاقتضای رومنه
دلیل قویم اولدیغنی پسندیده ارباب عقل سلیمدر نه کیم
باروت و طوب و خیره و بونک امثالی آلات حریره ابتدا
ملت کفره ده ظهور ایدوب صکره اهل اسلام دخی تعلم
و استعمال ایتد کجه اعداء دینه مقابله اولنه مدیغندن
شرعا تعلیمی و استعمالی لازم اولنشدن و بونلرک کلپسندنه
مقصود قهر اعدادر یوخسه کفره یه تشبیه اصلا خیال
و خاطره کلز و دخی سنت لازمه حضرت محمدیه و اعظم
مصلحت جهادیه در که سلطان المسلمین دام منصورا
الی یوم الدین حضرت لری بر محله آز واکر چوق عساکر
اسلام ارسالنه اراده سنیه لری تعلق ایلدکده ایچلرندن
امیر اولغه لایق و امور حریره یی تدبیرده جمله سنه فائق
بر ذات حمید الصفاقی امیر تعیین پیورد قارنده آحاد عساکر
اوزرینه واجبدن که اول امیره هر وجهله اعتماد و حرب
خصوصنده هر بر سنه ایله امرینه انقیاد ایده لر کرک

امری ایلمدیکی نسینه نك منفعتی اكلاسونلر و كرك اكلایه ماسونلر
 زیرا آحاد عساکر هر بر ماده نك حقیقتی بیه مز و بیلدرمك
 دخی امیرك رأی صوابنه توافق ایتمز و الحاصل شرعا منكر
 و قطعاً ضرر ایله امر ایتمك چكه اطاعتی جمله نك اوزرینه
 لازمدر نته **كیم** پیغمبریمز علیه السلام پیور مشدر كه
 * علیکم بالسمع والطاعة لكل من يؤمر علیکم مالم یأمرکم
 بالمنكر ففي المنكر لا سمع ولا طاعة * یعنی اوزر یكزه امیر قلنان
 کیمسه لك امر لرینی قبول و اطاعتكز لازمدر مادامكه
 منكر ایله امر ایتمه اما منكر ایله امر ایدرسه انده قبول و طاعت
 اولماز ایمدی امیر طرفه شدن هر ترتیبك رئیس لرینه هر نه
 محمله ثبات لر یله امر اولورسه معینده اولان نفرات یله مأمور
 اولدقلری محملدن آیرلملری جائز اولماز و امیره لایق اولان
 ابتداء امرده رئیس لرده یا آحاد عساکر ده امرینه مخالفت
 ایدن اولورسه عفو ایدوب بوندن صكره هر قنغكز امریمه
 مخالفت ایدرسه لایق اوزره جراسنی ترتیب ایده رم دیو
 تهدید ایله اندن صكره مخالفت ایدن اولورسه ترتیب جزا
 ایله زیرا اكثر ناسك صلاحی بوو جهله در خلاصه رأی
 و تدبیرده اتفاق اولنماق حسب یله بینارنده نزاع و منافرت
 اولیه كه بر برینك سوزینه مخالفت سبب یله دشمندن خوف
 اولنوب معاذ الله تعالی انهزام اولنیه (ودخی عساکر اسلام
 نصرت انجسام بینلرنده اتفاق تام اوله رق اون ایکی بیک

مطلب
 امر انك
 امر لرینه
 اطاعت

عددده بالغ اولدقده دشمن دین قرق قات دخی زیاده اولسه
 مردانه قارشو لشمق لازمدر بر کیمسه نك ارقه سین چوپروب
 قاجسی گناه بکار دندر اما بو مقدار اولما دقلری تقدیر جه
 یوز عدد مجاهد صابر اولسه ایکیوز عدد کافره و بیک عدد
 غزات مسلمان ایکی بیک اعداء دینه باذن الله تعالی غالب
 و جناب رب العزه نك امدادی **كندیلرینه** مصاحب
 اولدیغی آیت کریمه ایله ثابتدر لکن فقهای عظامدن
 روایت اولندی كه شو صورتلر اهل اسلامك سلاحلری
 بولنوب قارشو قومغه سلاحلری اولمغه اولور اما
 سلاحلری اولما دیغی صورتده نه و جمله قارشو قونیلور
 (ودخی عساکر اسلام نصرت انجسام بر محمله صفلرین
 قیام و قتانت و استحکام اوزره قتال ایدر لر كن **كفار**
 خا كسارك ابتداء امرده بوزلدیغنی كوردكده غنیمت
 سودا سیله صفلرین بوزمیه لر صكره معاذ الله تعالی
 بوزیلوب پریشانلغه سبب اولدیغی كتب سیرده مذکوردر
 (ودخی معلوم اوله كه سیر کبیر ده پیغمبریمز علیه الصلاة
 و السلام حضر تلرندن روایت اولندی پیور مشكه
 * المقام ساعة فی سبیل الله افضل من احياء ليلة القدر
 عند الحجر الاسود * یعنی بر ساعت فی سبیل الله دشمن
 قارشو سنده طور مق **كعبه** مكرمه ده حجر الاسود
 حضورنده بیک آیدن افضل اولان ایله قدری احياء

مطلب
 فضائل
 جهاد

ایتمکدن افضلدر وینه سیر کبرده روایت ایدر پیغمبر بمن
 علیه السلام حضرت تری بیور مشکه * الا انکم بلبلة تهی
 افضل من لبلة القدر حارس يحرس في سبيل الله في ارض
 خوف الله لا يوب الى اهله او رحله * یعنی سزه بر کیمه بی
 خبر و بره یممی که لبلة قدر دن افضلدر بر محافظ که
 قور قولو برده فی سبیل الله بر بلده بی یا خود عسکری حفظ
 و حراست ایدوب و شهید اولق امید ایده اشتهاک کیمه سی
 لبلة قدر دن افضلدر بو حدیث شریفده محاربه یرند
 عسکر غزاتی قراول طر بقیله حفظ و حراسته ترغیب
 عظیم واردر که انک کیمه سی بیک آیدن افضل اولان
 لبلة قدر دن افضل فلمشدر وجهی بودر که اول محافظ
 سائر مسلمیندن خوفی دفعه سعی ایدر اما لبلة قدری احیا
 ایدن انجق نفسی تخلیه سعی ایدر (وینه سیر کبرده
 روایت ایدر پیغمبر بمن صلی الله علیه وسلم حضرت تری
 بیور مشکه * لرباط يوم خير من صيام شهر و قيامه
 و من مات وهو مرابط اجير من فتنه القبر و غاله عمله كما حسن
 ما كان يعمل الى يوم القيمة * یعنی برکون سرحد عدوده
 محافظ اولق بر آری صیام و قیامدن البسه افضلدر و اول
 کیمه که محافظ اولدیغی حالده فوت اوله عذاب قبردن
 حفظ اولنوب و اول کیمه نک عمل خیری احسن و جوهله
 عمل اولنش کپی نشو و نما بولوب الی یوم القیام

دفتر حسابنه یا زیلور وینه سیر کبرده روایت ایدر
 پیغمبر بمن علیه الصلاة والسلام حضرت تری بیور مشکه
 * ما من احد يموت وله عند الله خير فيتمنى الرجوع لبسث شهد ثانيا
 وله الدنيا بما فيها الا شهيد فانه يتمنى الرجوع لبسث شهد ثانيا
 من اعظم ما ينال من الدرجة * یعنی هیچ بر کیمه
 اولاد کدن صکره عند الله خیر و ثوابی وارکن بتون دنیا
 ایچنده اولان متاعیه کندیکنک اولق اوزره کبر و دنیایه
 کلیدم دیوتمی ایتمز انجق شهید نازل اولدیغی درجات
 عظیمه دن ناشی بردخی شهید اولق ایچون کبر و دنیایه
 کلیدم دیوتمی ایدر وینه سیر کبرده ابو بکر الصدیق رضی الله
 عنه دن مرویدر که دیدیلر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
 حضرت تریندن ایشتمکه بیور لر * من اغبرت قدما
 فی سبيل الله و جباه الجنة * یعنی اول کیمه که فی سبیل الله
 یور یوب و ایاقلری توز اوله انک ایچون جنت واجب اولور
 (ودخی معلوم اوله که عبد الله بن ابی اوفی رضی الله تعالی
 عنهما دن مرویدر که پیغمبر بمن علیه الصلاة والسلام
 حضرت تری اعداء دین الیه میدان حربده ملاقات
 ایتد کلمنده قتال دن مقدم بودعاء اجابت استدعا الیه
 نضرع و مناجات ایدر لر ایدی * اللهم انا عبادك وهم عبادك
 نواصبتنا و نواصبتهم بيدك اللهم اهزمهم و انصرنا عليهم *
 ترجمه سی بودر که یارب بزر سنک قولر یکن و کافر لر

دخی قوللر کدر بزوانلر تحت قدرت ربانیه کده و ملک
 و تصرفات الهیه کده بز یارب بزل حق اوزره انلر باطل
 اوزره اولمازله انلری مهزوم و مکسور و بزلی آنلر
 اوزرینه غالب و منصور ایله (ایمدی جناب رسالته اقتدا
 ایدوب هر امور مهمه ده دعا و تضرع ایتک کر کدر زیرا
 مؤمن خلوصانه دعاسی ایله مظهر نصرت و نائل خیر
 و برکت اولدیغی حقنده آثار کثیره وارددر انبیاء عظام
 حضرتنک سیر حسنه لیدر لیکن اول باول تحصیل عقاید
 اسلام و تطهیر لباس و جام و فرائض اعمالی التزام ایله
 ارکان دین اکمال اولنمه اهتمام لازمدر والله المستعان
 و علیه التکلیلان * سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام
 علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین * الفقه الفقیر الی العفاف
 ربه القدير * عبده المدعو بین مدرسی دارالخلافة السنیة
 لازالت هی و قطنها بالمرهب الربانیة بمحمد اسعد جعله الله
 تعالی فی الدارین اسعد رجاء ان یکون من الناصحین
 و طمع المغفرة سیئاته یوم الدین یوم لا ینفع مال
 ولا بنون الا من اتى الله بقلب سلیم
 ولا حول ولا قوة الا بالله العلی

العظیم

نجزت هذه الرسالة مطبوعة فی شهر رمضان بعون

الله الملك المنان ١٢٥٠
 سنة

مطلب
 امور مهمه ده دعا

